

LEVITICUS

Tukakinyen Book In LEVITICUS

Ma simla in book in *Leviticus* pa oakwuk nu ke alu ac tukeni mutual lun mwet Israel in pacl oemeet ah, ac oayapa ma nu sin mwet tol, su ma kunalos pa in karingin oakwuk inge in fahsr oana ma sapkinyuk.

Mwe nunak yohk lun book se inge pa ke luman mutual lun God, ac oayapa ke ouiyen alu ac ouiyen moul lun mwet uh tuh elos fah ku in sruokyana akupasri lalos yurin “God mutual lun Israel.”

Kas su eteyuk oemeet in book se inge pa oan in chapter 19 verse 18 — kas ma Jesus el fahk mu ma sap yohk akluo, su fahk: “Lungse mwet tulan lom oana ke kom lungse kom sifacna.”

Takla Lun Koanon Book Se Inge

Ma sap nu ke mwe sang ac mwe kisa 1:1—7:38
Akmusrala lal Aaron ac wen natul nu ke mwet tol 8:1—10:20

Ma sap ke ma su nasnas ac ma tia nasnas 11:1
—15:33

Len in Eela Ma Koluk 16:1—34

Ma sap ke moul mutual ac alu mutual 17:1—27:34

Mwe Kisa Ma Fonna Isisyak

¹ LEUM GOD El pang nu sel Moses liki Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD su nien muta lal, ac sang nu sel oakwuk inge, ² su ma nu sin mwet Israel ke pacl elos oru kisa lalos.

Ke paci ma sie mwet el kisakin soko kosro natul, ku in cow soko ku sheep soko ku nani soko. ³ El fin ac sang soko sin cow natul in mwe kisa firir, el ac enenu in use soko cow mukul ma wangin ma koluk ke manol. El ac enenu in use nu ke nien utyak ke Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD tuh LEUM GOD Elan insewowo sin mwet sac. ⁴ Mwet sac ac enenu in filiya paol fin sifen cow soko ah, na ac fah pangpang sie mwe kisa in eela ma koluk lal. ⁵ El fah uniya cow mukul soko ah we, ac mwet tol in fwil natul Aaron fah asang srah kac nu sin LEUM GOD, ac fwela siska akosr ke loang se ma oan ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual. ⁶ Na el fah sukela kulun cow soko ah, ac luseya ikwa uh, ⁷ na mwet tol elos fah takunla etong fin loang uh ac akosak. ⁸ Elos fah filiya ipin kosro ah fin e uh, wi pac sifa ac kiris kac uh. ⁹ Mwet sac fah ohlla koanonsia ac pukinnien cow uh, na mwet tol se ma oru kisa uh fah esukak ma inge nukewa fin loang uh. Foulin mwe mongo ma kisakinyuk inge mwe insewowo nu sin LEUM GOD.

¹⁰ Mwet se fin kisakin soko sin sheep ku nani natul, ac enenu na in ma mukul soko su wanginna ma koluk ke manol. ¹¹ El fah uniya ke layen epang ke loang sac, ac mwet tol fah fwela siska akosr ke loang sac ke srah. ¹² Tukun mwet sac luseya kosro soko ah, na mwet tol se ma orekma ke kisa uh fah filiya ip nukewa inge fin e sac, wi sifa ac kiris kac. ¹³ Mwet sac enenu in ohlla koanonsia ac pukinnia kewa ke kof, na mwet tol sac fah sang mwe kisa inge nu sin LEUM GOD, ac esukak ma nukewa fin loang uh. Foulin

mwe mongo ma kisakinyuk inge mwe insewowo su sin LEUM GOD.

¹⁴ Mwet se fin ac kisakin sie won tuh in mwe kisa firir, enenu na in wuleoa se ku siena wule. ¹⁵ Mwet tol fah use nu ke loang uh, furala kwawa ac esukak sifa uh fin loang uh. Srah kac uh ac fah aksororyeyukla nu sisken loang uh. ¹⁶ El fah eisla tenguna ac koanonsien won sac, ac sisla nu layen kutulap ke loang uh, nu ke nien fil apat uh. ¹⁷ El fah sruokya pao luo ah, ac seja mano sac, tusrukta pao luo ac fah tia ayukla liki mano sac, na el ac esukak nufonna fin loang uh. Foulin mwe mongo ma kisakinyuk inge mwe insewowo nu sin LEUM GOD.

2

Mwe Kisa Ke Wheat

¹ Kutena mwet su orekmakin wheat in kisa nu sin LEUM GOD, el enenu in ilya meet nu ke flao. El enenu in sang oil in olive ac mwe keng nu kac ² ac use nu sin mwet tol in sou lal Aaron. Mwet tol se ma orekma ke kisa uh ac fah lafusak kutu flao uh nu inpaol wi kutu oil ac nufonna mwe keng an, ac esukak fin loang uh tuh in sie mwe akul lah ma nukewa kisakinyukyang nu sin LEUM GOD. Foulin mwe mongo ma kisakinyuk inge mwe insewowo nu sin LEUM GOD. ³ Luwen mwe kisa wheat inge ac ma nu sin mwet tol. Ma inge arulana mutal, mweyен ma itukla liki mwe mongo ma kisayang nu sin LEUM GOD.

⁴ Fin mwe kisa uh orekla ke flao ma umla ke stove, enenu in tia orekmakinyuk mwe pulol nu kac. Ku in lof matoltol ma orekla ke

flao kulamisyak ke oil in olive, ku cake minini
akmusrala ke oil in olive.

⁵ Fin mwe kisa uh pa bread manman ke pan
in furae, enenu in orek ke flao kulamisyak ke
oil in olive, tusrukту in wangin mwe pulol kac.

⁶ Kinkinisya ac okoaung oil nu kac ke kom sang
tuh in mwe kisa.

⁷ Fin mwe kisa uh pa bread manman ke pan,
enenu in orek ke flao ac oil in olive. ⁸ Use in
mwe kisa nu sin LEUM GOD ac sang nu sin mwet
tol, su ac fah usla nu ke loang uh. ⁹ Mwet tol
ac fah eis sie ip kac tuh in sie mwe akul lah
nufonna kisakinyukyang tari nu sin LEUM GOD,
na el fah esukak fin loang uh. Foulin mwe mongo
kisakinyuk inge mwe insewowo nu sin LEUM
GOD. ¹⁰ Ma lula ke mwe kisa uh ac ma lun mwet
tol. Ma inge arulana mutual, mweyен ma itukla
liki mwe mongo ma kisakinyukla nu sin LEUM
GOD.

¹¹ Mwe kisa wheat nukewa su kom kisakin nu
sin LEUM GOD, ac fah tiana orekmakinyuk mwe
pulol nu kac. Kom enenu in tiana orekmakin
mwe pulol ku honey nu ke mwe mongo ma
kisakinyuk nu sin LEUM GOD. ¹² Mwe kisa ke
fahko se meet ke wheat ma kom kosrani ke kais
sie yac ac fah utuku nu sin LEUM GOD, tusrukту
ac fah tia isisyak fin loang uh. ¹³ Sang sohl nu
ke mwe kisa wheat nukewa ma kom kisakin uh,
mweyен sohl uhakkalemye wuleang inmasrlom
ac God. (Kom enenu in sang sohl nu ke mwe
kisa nukewa lom.) ¹⁴ Ke kom us fahko se meet
ke wheat ma kom kosrani in mwe kisa nu sin
LEUM GOD, kom fah kisai wheat manman fin e,
ku wheat ma ilyuki. ¹⁵ Sang oil in olive ac mwe

keng nu kac. ¹⁶ Mwet tol ac fah esukak mwe keng ah nufon, wi ipin wheat ac oil su oana sie mwe akul, tuh in mwe kisa ke mwe mongo nu sin LEUM GOD.

3

Mwe Kisa In Akinsewowo

¹ Ke pacl se sie mwet ac kisakin soko cow natul in mwe kisa in akinsewowo,* ac enenu in cow mukul soko ku cow mutan soko ma wanginna ma koluk ke manol. ² Mwet sac fah filiya paol fin sifen cow soko ah, ac uniya ke acn in utsyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, su Nien Muta lun LEUM GOD. Mwet tol in sou lal Aaron ac fah sang srah kac, fwela siska akosr ke loang uh, ³ ac sang ip ma takinyukla inge in mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD: kiris nukewa ke koanonsia uh, ⁴ kidney luo ac kiris kac uh, ac ip se ma wo emeet ke esa uh. ⁵ Mwet tol fah esukak ma inge nukewa fin loang uh wi mwe kisa firir uh. Foulin mwe mongo kisakinyuk inge mwe insewowo nu sin LEUM GOD.

⁶ Sie mwet fin use soko sheep ku soko nani tuh in mwe kisa in akinsewowo, ac ku in ma mukul soko ku ma mutan soko, tusrukku enenu in wanginna ma koluk ke manol. ⁷ Mwet se fin kisakin soko sheep, ⁸ el fah filiya paol fin sifen sheep soko ah, ac uniya sisken mutun Lohm Nuknuk Mutual. Mwet tol fah fwela siska akosr ke loang uh ke srah ⁹ ac srela ip inge kewa in mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD: kiris, ac acn kiris ke pulun sheep soko ah nufon su ac

* **3:1** mwe kisa in akinsewowo: liye ke Kalmen Kutu Kas.

fah laslasla apkuran nu ke sri in fintokol, oayapa kiris nukewa ma nokomla koanonsial, ¹⁰ kidney luo ac kiris kac, ac acn ma wo emeet ke esa uh. ¹¹ Mwet tol se ma orek kisa uh ac fah esukak ma inge nukewa fin loang uh in mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD.

¹² Mwet se fin kisakin soko nani ¹³ el fah filiya paol fin sifen nani soko ah, ac uniya sisken mutun Lohm Nuknuk Mutual. Mwet tol ac fah fwela siska akosr ke loang uh ke srah ¹⁴ ac sang ip inge kewa in mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD: kiris nukewa ke koanonsia uh, ¹⁵ kidney luo ac kiris kac, ac acn ma wo emeet ke esa uh. ¹⁶ Mwet tol fah esukak ma inge nukewa fin loang uh in mwe kisa mongo su ac akinsewowyoye LEUM GOD. Kiris nukewa ma lun LEUM GOD. ¹⁷ Wangin mwet Israel ac fah kang kutena kiris ku kutena srah. Oakwuk se pa inge, ma in karinginyuk sin mwet Israel nukewa nwe tok in acn nukewa ma elos muta we.

4

Kisa Nu Ke Ma Koluk Su Orekla Ke Tia Etu

¹ LEUM GOD El sapkin nu sel Moses ² elan fahk nu sin mwet Israel lah kutena mwet su orala sie ma koluk ac kunausla kutena ma su LEUM GOD El sapkin ke tia etu lal, el fah enenu in akfalye oakwuk inge.

³ Fin sie Mwet Tol Fulat pa orala ma koluk sac pwanang mwet uh wi eis mwata kac, el fah sang soko cow mukul fusr ma wanginna ma koluk ke mano, ac kisakin nu sin LEUM GOD ke sripen koluk lal. ⁴ El ac fah use cow soko ah nu ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk

Mutal, filiya paol fin sifa uh, ac uniya ye mutun LEUM GOD. ⁵ Na Mwet Tol Fulat el fah eis kutu srahn cow soko ah, ac usak nu in Lohm Nuknuk Mutal. ⁶ El fah isongya kufinpaol nu in srah sac, ac usrukya sisken nuknuk in lisrlisr mutal pacl itkosr. ⁷ Na el fah sang kutu srah uh mosrwela koac ke sruwasrik in loang lun mwe keng in Lohm Nuknuk Mutal. El fah ukuiya srah lula nu pe loang se ma orekmakinyuk nu ke mwe kisa firir, su oan ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutal. ⁸ El ac fah eisla kiris nukewa ke cow mukul soko ah, kiris ke koanonsia uh, ⁹ kidney luo ac kiris kac, ac acn ma wo emeet ke esa uh. ¹⁰ Mwet tol fah eis kiris inge ac esukak fin loang ma orekmakinyuk nu ke mwe kisa firir, oana ke el oru kiris itukla liki kosro in kisa ma anwuki nu ke mwe kisa in akinsewowo. ¹¹ Tusruktu el enenu in eis kolo ah, ikwa nukewa, sifa, nia, koanonsia uh weang pacna kainfohko uh, ¹² ac usla ma inge nukewa nu likin nien aktuktuk, nu ke sie acn aknasnasyeyukla, yen apat uh okwok we, ac el fah esukak fin etong uh.

¹³ Fin mwet Israel nufon pa orala ma koluk ac kunausla sie sin ma sap lun LEUM GOD ke tia etu lalos, ¹⁴ na pacl se na ma eteyukyak ma koluk se elos orala uh, mwet in acn sac nufon ac fah use soko cow mukul fusr in mwe kisa ke ma koluk. Elos ac fah use nu ke Lohm Nuknuk Mutal, su nien muta lun LEUM GOD. ¹⁵ Ac mwet kol lun acn sac fah filiya paolos fin sifen cow soko ah, ac uniya insac. ¹⁶ Mwet Tol Fulat el fah usak kutu srahn cow soko ah nu in Lohm Nuknuk Mutal, ¹⁷ isongya kufinpaol nu kac, ac usrukya kutu nu sisken nuknuk in lisrlisr pacl

itkosr. ¹⁸ El fah sang kutu srah uh mosrwela koac ke sruwasrik in loang lun mwe keng in Lohm Nuknuk Mutual, ac ukuiya srah lula nu pe loang se ma orekmakinyuk nu ke mwe kisa firir, su oan ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual. ¹⁹ Na el fah eis kiris ah nufon ac esukak fin loang uh. ²⁰ El fah oru cow soko inge oana ke el oru nu ke cow in kisa nu ke ma koluk. In ouiya se inge el oru kisa nu ke ma koluk lun mwet uh, na ma koluk lalos fah nunak munas nu selos. ²¹ Na el fah usla cow mukul soko ah nu likin nien aktuktuk uh ac esukak, oana ke el esukak cow in kisa nu ke ma koluk lal sifacna. Pa inge kisa in sisla ma koluk lun mwet in acn sac nufon.

²² Fin mwet kol se pa orekma koluk ac kunausla sie sin ma sap lun LEUM GOD ke el tia etu, ²³ na pacl se na ma fwackyang nu sel ma koluk sac, el ac fah use soko nani mukul ma wanginna ma koluk ke mano, in mwe kisa lal. ²⁴ El fah filiya paol fin sifa uh, ac uniya ke layen epang in loang uh, yen kosro in kisa firir uh anwuki we. Kisa in eisla ma koluk se pa inge. ²⁵ Mwet tol el fah isongya kufinpaol ke srah in kosro soko ah, ac mosrwela koac ke sruwasrik ke loang uh, ac okoala srah lula uh nu pe loang uh. ²⁶ Na el fah esukak kiris nukewa kac fin loang uh, oana ke el esukak kiris ke mwe kisa in akinsewowo. In ouiya se inge mwet tol el fah oru mwe kisa nu ke ma koluk lun mwet kol sac, na ma koluk lal fah nunak munas nu sel.

²⁷ Fin siena sin mwet uh pa orala sie ma koluk ac kunausla sie sin ma sap lun LEUM

GOD ke tia etu lal, ²⁸ na tukunna ma koluk sac akkalemyeyuk nu sel, el fah use in mwe kisa lal soko nani mutan ma wanginna ma koluk ke mano. ²⁹ El fah filiya paol fin sifen nani soko ah, ac uniya ke layen epang in loang sac, yen ma kosro nu ke mwe kisa firir uh anwuki we. ³⁰ Mwet tol el fah isongya kufinpaol in srahn kosro soko ah, ac mosrwela koac ke sruwasrik in loang uh, ac okoala ma lula uh nu pe loang uh. ³¹ Na el fah eis kiris nukewa kac, oana ke kiris nukewa itukla liki kosro ma anwuki nu ke mwe kisa in akinsewowo, ac el fah esukak fin laong uh tuh in sie foul mwe akinsewowy LEUM GOD. In ouiya se inge mwet tol el fah oru mwe kisa nu ke ma koluk lun mwet sac, ac ma koluk lal fah nunak munas nu sel.

³² Sie mwet fin use soko sheep tuh in mwe kisa nu ke ma koluk, enenu na in soko sheep mutan ma wanginna ma koluk ke mano. ³³ El fah filiya paol fin sifa ah, ac uniya ke layen nu epang sisken loang uh, yen ma kosro nu ke mwe kisa firir uh anwuki we. ³⁴ Mwet tol el fah isongya kufinpaol in srahn kosro soko ah, ac mosrwela koac ke sruwasrik in loang uh, ac okoala srah lula uh nu pe loang uh. ³⁵ Na el fah eisla kiris nukewa kac, oana ke kiris uh itukla liki sheep ma anwuki nu ke kisa in akinsewowo, ac el fah esukak fin loang uh wi mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD. In lumah se inge mwet tol el fah oru mwe kisa nu ke ma koluk lun mwet sac, ac ma koluk lal fah nunak munas nu sel.

5

Pacl Ma Eneneyuk In Orek Kisa Ke Ma Koluk

¹ Kisa nu ke ma koluk enenu in orek ke sripa inge.

Sie mwet fin solsol in orek loh ke pacl in nununku a el tia fahkak nufon ma el liye ku lohng, ac fah oasr mwatal ac el fah eis kaiyuk kac. ² Sie mwet fin kahlye ku pulsalla kutena ma su tia nasnas ke tia etu lal, yokna nu ke ma orakrak ku kosro ma misa, el ac fohkfokla ac oasr mwatal ke pacl se na el akilenak ma el orala.

³ Sie mwet fin kahlye kutena ma tia nasnas ke sie pacna mwet saya ke tia etu lal, el ac eis mwata ke pacl se na el akilenak ma el orala.

⁴ Mwet se fin orala sie fulahk oana ma pilasr, finne nu ke mea se, ac oasr mwatal ke pacl se na el akilenak ma el orala.

⁵ Mwet se fin oasr mwatal ke ouiya inge, el enenu in fahkak ma koluk sac, ⁶ ac in mwe kai nu ke ma koluk lal, el fah use nu sin LEUM GOD soko sheep mutan ku nani mutan tuh in sie mwe sang. Mwet tol el fah oru kisa nu ke ma koluk lun mwet sac.

⁷ Mwet se fin tia ku in srukak soko sheep ku soko nani, el fah use nu sin LEUM GOD luo wuleoa, ku luo na wule, in moli ma koluk lal — sie in mwe kisa ke ma koluk ac ma se ngia nu ke mwe kisa firir. ⁸ El fah use ma inge nu sin mwet tol, su ac fah kisakin wule se nu ke kisa ke ma koluk meet. El ac fah koteya kwawa ac tia eisla sifa uh liki mano, ⁹ ac osrokang kutu srah kac nu sisken loang uh. Srah lula uh nukewa ac fah okwokla nu pe loang uh. Kisa se inge ma in

eisla ma koluk. ¹⁰ Na el fah sang wule se akluo tuh in sie mwe kisa firir, fal nu ke oakwuk. In ouiya se inge mwet tol el fah oru kisa nu ke ma koluk lun mwet sac, na ma koluk lal fah nunak munas nu sel.

¹¹ Mwet se fin tia ku in srukak wuleoa luo ku wule luo, el fah use luo paun in flao tuh in mwe kisa ke ma koluk. El fah tia sang kutena oil in olive ku kutena mwe keng nu kac, mweyen ma inge mwe kisa ke ma koluk, ac tia mwe kisa wheat. ¹² El fah use nu sin mwet tol, su ac fah eis sie lafluf inpaol tuh in sie mwe akul lah ma inge kewa kisakinyukyang nu sin LEUM GOD, ac el fah esukak fin loang uh tuh in sie kisa ke mwe mongo. Kisa in eisla ma koluk pa inge. ¹³ In ouiya se inge mwet tol el fah oru kisa nu ke ma koluk lun mwet sac, ac ma koluk lal fah nunak munas nu sel. Ma lula ke flao uh ma lun mwet tol, in opana ke mwe kisa wheat.

*Mwe Kisa Ke Ma Koluk Lukma**

¹⁴ LEUM GOD El sang oakwuk inge nu sel Moses. ¹⁵ Mwet se fin oru ma koluk ke tia etu lal ke sripen el tia akfalye ip kunal ke ma mutal su fal elan sang nu sin LEUM GOD, el ac fah use soko sheep mukul ku soko nani mukul su wanginna ma koluk ke mano tuh in mwe kisa ke ma koluk lukma lal nu sin LEUM GOD. Lupan ma el ac moli uh ac fah orek fal nu ke ma oakwuki. ¹⁶ El enenu na in akfalyela lupa se ma el pahtle in molela uh, ac laesla ke percent longoul. El fah sang nu sin mwet tol, ac mwet tol fah kisakin sheep soko ku nani soko uh tuh in mwe kisa ke ma koluk lun

* **5:13** Mwe kisa ke ma koluk lukma: liye ke Kalmen Kutu Kas.

mwet sac, na ma koluk lal fah nunak munas nu sel.

¹⁷ Sie mwet fin orekma koluk ac kunausla kutena sin ma sap lun LEUM GOD ke tia etu lal, ac fah oasr mwatal ac el fah eis kaiyuk kac. ¹⁸ El enenu na in use nu yurin mwet tol soko sheep mukul ku nani mukul ma wanginna ma koluk ke mano, in akfalye ma koluk lukma lal. Lusan ma el ac moli uh, ac fah orek fal nu ke ma oakwuki. Mwet tol el fah oru mwe kisa nu ke ma koluk lun mwet sac, ac ma koluk lal fah nunak munas nu sel. ¹⁹ Ma se inge sie kisa in akfalyela ma koluk lukma se su el orala lain LEUM GOD.

6

¹ LEUM GOD El sang oakwuk inge nu sel Moses:
² Sie kisa ac fah orek, mwet se fin orekma koluk lain LEUM GOD ke el srunga in folokin kutena ma su sie mwet Israel wial sang nu sel elan karingin, ku ke el pisrala kutena ma lal, ku kiapwella, ³ ku el kaskas kikiap ke sie ma su tuhlac ac fulahk mu el tiana konauk. ⁴ Mwet sac fin oru ma koluk inge ac akilenak tafongla lal, ac folokonma ma el pisrala, ku kikiap kac, ku ma su el karingin lun mwet, ku ma tuhlac su el konauk, ⁵ ku kutena ma su el fulahk kikiap kac, el fah folokonma ma inge nukewa ac laesla ke percent longoul. El fah akfalye ma inge nu sin mwet se la uh, ke len se ma el akilenak tafongla lal. ⁶ El fah us nu yurin mwet tol soko sheep mukul ku nani mukul su wanginna ma koluk ke mano, tuh in mwe kisa in akfalye ma koluk lukma lal nu sin LEUM GOD. Lusan ma el ac moli uh, ac fah

orek fal nu ke ma oakwuki. ⁷ Mwet tol fah orek kisa ke ma koluk lun mwet sac, ac ma koluk lal ac fah nunak munas nu sel.

Mwe Kisa Su Fonna Isisyak

⁸ LEUM GOD El sapkin nu sel Moses ⁹ tuh elan fahkang nu sel Aaron ac wen natul ma sap nu ke mwe kisa firir. Sie kisa firir ac fah oanna fin loang uh ke fong fon se, ac e kac ac fah taranyuk in tiana kunla. ¹⁰ Na in len tok an, mwet tol el fah nukum nuknuk oa loeloes ac turasis fototo loac, su kewana orek ke linen. El fah eisla apat mosroal su oan fin loang uh ac filiya sisken loang uh. ¹¹ Na el fah aolla nuknuk lal ac eis apat uh nu likin nien aktuktuk uh, nu ke sie acn aknasnasyeyukla. ¹² E ma oan fin loang uh ac fah karinginyuk in firir na ac tia filfilla in kunla. Lotutang nukewa mwet tol el fah filiye etong fac, ac oakiya mwe kisa firir nu fac, ac esukak kiris ke mwe kisa in akinsewowo. ¹³ E fin loang uh ac fah taranyuk in firir pacl nukewa ac tiana filfilla in kunla.

Mwe Kisa Ke Fokin Ima

¹⁴ Ma takinyukla inge pa oakwuk nu ke mwe kisa ke wheat: sie mwet tol in sou lal Aaron ac fah oru kisa ke wheat nu sin LEUM GOD, ke mutun loang uh. ¹⁵ Na el fah lafusak kutu flao ac oil in olive ac mwe keng ma oan fac inpaol, ac esukak fin loang uh tuh in sie mwe akul lah nufonna ma inge kisayang nu sin LEUM GOD. Foulin mwe kisa inge mwe insewowo nu sin LEUM GOD. ¹⁶ Ac ma lula uh Aaron ac wen natul fah orek bread kac ma wangin mwe akpulol kac, ac mongo ma inge in sie acn mutal, in kalkal

lun Lohm Nuknuk su nien muta lun LEUM GOD. ¹⁷ Mwe pulol ac fah tia orekmakinyuk in munan ma inge. LEUM GOD El sang tuh in pa inge ip lalos ke ma kisakinyuk fin loang uh. Ma inge arulana mutual, oana mwe kisa ke ma koluk, ku mwe kisa in akfalye ma koluk lukma. ¹⁸ In pacl nukewa fahsru, mukul ke fwl natul Aaron nukewa fah ku in kang ma inge tuh in ip lalos ke mwe mongo su kisakinyuk nu sin LEUM GOD. Kutena mwet saya su pusralla ma inge fah sun ongoiya ke kuiyen mutual lun ma inge.

¹⁹ LEUM GOD El sang oakwuk inge nu sel Moses ²⁰ nu ke pacl in akmusra sie mwet in sou lal Aaron nu ke wal lun mwet tol. Len se el akmusrala, el fah sang ma inge tuh in sie mwe kisa nu sin LEUM GOD: luo paun in flao (lupa se na ma kisakinyuk ke len nukewa ke mwe kisa ke wheat) — tafu ke lotutang ac tafu ke eku. ²¹ Enenu in aryarak ke oil ac manman ke pan in furae, na kinkini ac kisakinyuk oana mwe kisa ke wheat, sie foul mwe insewowo nu sin LEUM GOD. ²² In pacl nukewa fahsru uh, kisa se inge ac fah orek sin Mwet Tol Fulat nukewa in fwl natul Aaron. Mwe kisa inge ac fah isisyak nufonna, tuh in sie mwe kisa nu sin LEUM GOD. ²³ Wangin ip ke mwe kisa wheat su kisakinyuk sin mwet tol ac fah mongola. Ma nukewa kac fah isisyak.

Mwe Kisa Ke Ma Koluk

²⁴ LEUM GOD El sapkin nu sel Moses ²⁵ elan sang nu sel Aaron ac wen natul ma sap inge su ma nu ke mwe kisa ke ma koluk. Kosro in kisa ke ma koluk ac fah anwuki ke layen epang ke sisken loang uh, yen ma kosro nu ke kisa firir uh

anwuki we. Kisa na mutual se pa inge. ²⁶ Mwet tol ma oru kisa ke kosro inge fah mongo kac in sie acn mutual, in kalkal in Lohm Nuknuk Mutual, su nien muta lun LEUM GOD. ²⁷ Kutena mwet, ku kutena ma, su pusralla ikwen kosro inge ac fah sun ongoiya ke kuiyen mutual lun ma inge. Kutena nuknuk fin sroksroki ke srahn kosro inge, enenu in owola in sie acn mutual. ²⁸ Kutena tup eot ma orekmakinyuk in poeli ikwa inge enenu in fukulyuki, ac fin tup osra pa orekmakinyuk kac, enenu in ililla ac aknasnasyeyukla ke kof. ²⁹ Kutena mukul ke sou in mwet tol ku in mongo ke mwe kisa se inge; ma inge arulana mutual. ³⁰ Tusruktu fin kutena srah ke ma inge utukyak nu in Lohm Nuknuk Mutual ac orekmakinyuk in acn mutual in eisla ma koluk, ikwen kosro soko ah fah tia mongo — enenu in isisyak.

7

Mwe Kisa In Akfalye Ma Koluk Lukma

¹ Oakwuk inge ma nu ke kisa in akfalye ma koluk lukma, su arulana mutual. ² Kosro nu ke kisa se inge ac fah anwuki layen epang ke loang uh, yen ma mwe kisa nu ke kisa firir uh anwuki we, ac srah kac uh ac fah sang fwela siska akosr ke loang uh kewa. ³ Kiris kac uh nukewa ac fah itukla ac kisakinyuk fin loang uh: pula kiris soko ah, kiris ma nokomla koanonsia, ⁴ kidney ac kiris kac, ac ip ma wo emeet ke esa uh. ⁵ Mwet tol el fah esukak kiris nukewa fin loang uh tuh in sie mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD. Kisa in

akfalye ma koluk lukma se pa inge. ⁶ Kutena mukul ke sou in mwet tol uh ku in kang ma inge, tusrukta enenu in mongo in sie acn mutal, mweyen ma inge arulana mutal.

⁷ Oasr sie oakwuk ma orekmakinyuk nu ke kisa inge kewa: mwe kisa ke ma koluk ac mwe kisa in akfalye ma koluk lukma. Pa inge: ikwa kac uh ma nun mwet tol se ma orek kisa uh. ⁸ Kolo ke soko kosro ma kisakinyuk nu ke mwe kisa firir uh ma lun mwet tol se ma orekma ke kisa uh. ⁹ Mwe kisa wheat nukewa ma umla in sie stove, ku akmolyeyuk in sie pan, ku manman fin sie mwe manman, ma inge ma nu sin mwet tol se su kisakin nu sin God. ¹⁰ Tusrukta mwe kisa wheat takmwek nukewa, finne kulamisyak ke oil ku pulamlam na, ac ma nu sin mwet tol natul Aaron nukewa — enenu in kitakatelik oana sie lupa nu selos nukewa.

Mwe Kisa In Akinsewowo

¹¹ Ma oakwuk ten inge ma nu ke kisa in akinsewowo, su itukyang nu sin LEUM GOD.

¹² Sie mwet fin oru kisa se inge tuh in sie mwe kisa in sang kulo nu sin God, el enenu na in sang, wi kosro ma el ac kisakin, sie kisa ke bread ma wangin mwe pulol kac: finne srukwal in flao matoltol ma orek ke flao karak ke oil in olive, ku cake minini ma akmusrala ke oil in olive, ku cake ma orek ke flao karak ke oil in olive. ¹³ Sayen ma inge, el fah kisakin pac lof in bread ma umla ac oasr mwe pulol kac. ¹⁴ El fah asang kais sie ip ke kain in bread inge kewa tuh in sie mwe kite srisrla nu sin LEUM GOD. Ma inge ac ma nu sin

mwet tol se ma sang srah in kosro uh fwela loang uh. ¹⁵ Ikwen kosro ma kisakinyuk inge enenu na in mongola ke len se na ma kisaiyuk uh. Wangin sie ip kac ac fah oan nu ke lotu tok uh.

¹⁶ Sie mwet fin use sie mwe kisa in akinsewowo in tuh akfalye sie wuleang, ku in mwe kisa ke lungse na lal sifacna, ac tia enenu in mongola nufon ke len se kisakinyuk uh — kutena ma lula kac ku in tufah mongola ke len se tok uh.

¹⁷ Kutena ikwa ma srakna oan nu ke len se aktolu uh, fah enenu in isisyak. ¹⁸ Kutena ip kac fin mongo ke len se aktolu, God El ac fah tia insewowo ke kisa sac. Ac fah wangin sripen kisa sac nu sin mwet se ma use uh, a ac fah pangpang mu tia nasnas, ac el su mongo kac ac fah oasr mwatal ac el fah eis kaiyuk kac. ¹⁹ Ikwa sac fin tuh pulsalla kutena ma su tia nasnas, fah tia enenu in mongo, a enenu in isisyak.

Kutena mwet su aknasnasyeyukla, el ku in mongo ke ikwa sac, ²⁰ tusruktu kutena mwet su tia aknasnasyeyuk fin kang, el fah tia sifil akilenyuk mu el sie sin mwet lun God. ²¹ Oayapa, kutena mwet fin kang ikwa ke mwe kisa se inge tukun el kahlye kutena ma su tia nasnas, finne ma ke mwet se ku kosro soko, el fah tia sifil akilenyuk mu el sie sin mwet lun God.

²² LEUM GOD El sang nu sel Moses oakwuk inge, ²³ ma nu sin mwet Israel. Wangin kiris ke cow, sheep ku nani ac fah mongo. ²⁴ Kiris ke soko kosro ma sifacna misa ku anwuki sin soko kosro sulallal fah tiana mongo, tusruktu ku in orekmakinyuk nu ke kutu sripa saya. ²⁵ Kutena mwet su kang kiris ke kosro ma ac

orekmakinyuk nu ke mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD ac fah tia sifil akilenyuk mu el sie sin mwet lun God. ²⁶ In kutena acn mwet Israel muta we, elos fah tiana orekmakin srah ke won ku ke kosro nu ke mwe mongo. ²⁷ Kutena mwet su kunausla ma sap se inge fah tiana sifilpa akilenyuk mu el sie sin mwet lun God.

²⁸ LEUM GOD El sang nu sel Moses oakwuk inge ²⁹ ma nu sin mwet Israel. Kutena mwet su akoo in oru kisa in akinsewowo, el enenu in use sie ip kac tuh in sie mwe kite srisrila nu sin LEUM GOD. ³⁰ El enenu in sifacna us ma inge in paol, oana sie mwe kisa mongo. El fah us kiris ke kosro soko ah wi iniwa uh ac sang tuh in sie mwe kite srisrila nu sin LEUM GOD. ³¹ Mwet tol fah esukak kiris uh fin loang uh, tusruktu iniwa sac fah ma nu sin mwet tol. ³² Lac ne layot ke kosro in kisa uh fah itukyang tuh in sie mwe kite srisrila ³³ nu sin mwet tol su oru kisa ke srah ac kiris ke mwe kisa in akinsewowo. ³⁴ Iniwen kosro uh pa sie mwe kite srisrila, ac lac ne layot tok pa mwe sang srisrila se ma LEUM GOD El eisla sin mwet Israel ac sang nu sin mwet tol. Pa inge ma mwet Israel elos enenu in sang nu sin mwet tol ke pacl nukewa fahsru uh. ³⁵ Pa inge ip se ke mongo su kisakinyuk nu sin LEUM GOD ma tuh itukyang nu sel Aaron ac wen natul ke len se akmusrala elos nu ke mwet tol. ³⁶ Ke len sac LEUM GOD El sapkin nu sin mwet Israel elos in sang nu selos ip inge ke mwe kisa uh. Oakwuk se inge ma mwet Israel elos enenu in akos ke pacl nukewa fahsru uh.

7:26 7:26–27; Gen 9:4; Lev 17:10–14; 19:26; Dut 12:16, 23; 15:23

³⁷ Ke ma inge, pa inge oakwuk ma orekla nu ke kisa firir, kisa ke wheat, kisa ke ma koluk, kisa in akfalye ma koluk lukma, kisa nu ke akmusra, ac kisa in akinsewowo. ³⁸ LEUM GOD El sang ma sap inge nu sel Moses Fineol Sinai in acn mwesis, ke len se El fahkang nu sin mwet Israel in oru kisa lalos.

8

Akmusrala Aaron Ac Wen Natul (Exodus 29:1–37)

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ² “Usalu Aaron ac wen natul kewa nu ke nien utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual su nien muta luk, ac use nuknuk lun mwet tol, oil in akmusra, cow mukul fusr soko mwe kisa ke ma koluk, sheep mukul lukwa, ac sie fotoh in bread wangin mwe pulol kac. ³ Na kom pangoneni mwet nukewa in acn se inge in fahsreni nu we.”

⁴ Moses el oru oana ma LEUM GOD El sapkin, ac ke mwet uh tukeni nu sie, ⁵ el fahk nu selos, “Ma su nga ac oru inge ma LEUM GOD El sapkin.”

⁶ Moses el pwanulak Aaron ac wen natul kewa, ac sap elos in yihla in aknasnasyalosla fal nu ke ouiya lalos. ⁷ El nokmulang Aaron ke nuknukfon lun mwet tol ac nuknuk oa loeloes se, ac losya infulwal ke sie mwe lohl. El filiya nuknuk lun mwet tol su pangpang ephod nu facl, ac kapreni nu ke infulwal ke sie pel otwot na wowo. ⁸ El sang mwe loeyuk iniwa nu facl, ac filiya Urim ac Thummim* loac. ⁹ El oakiya sie susu in mwet tol

* **8:8** Urim ac Thummim: liye Kalmen Kutu Kas.

fin sifal, ac sang sie mwe yun gold in oan meet ke susu sac, ma in akilen mutal lun akmusra se inge, oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel.

¹⁰ Na Moses el eis oil in akmusra ac osrokang nu fin Lohm Nuknuk Mutual, nien muta lun LEUM GOD, ac nu fin ma nukewa su oan loac. Ke el oru ouinge el kisakunang ma inge nukewa nu sin LEUM GOD. ¹¹ El eis kutu oil uh ac osrokang nu ke loang sac pacl itkosr wi kufwa nukewa kac, ac nu ke pesin sac ac ma loangeya, tuh elan kisaela ma inge nukewa nu sin LEUM GOD. ¹² El ukuiya kutu oil in akmusra nu fin sifal Aaron in akmusraella nu ke mwet tol. ¹³ Tok, Moses el kolma wen natul Aaron inge, ac nokmulosyang ke nuknukfon lun mwet tol, ac losya infulwalos ke mwe lohl, ac sunya insifalos ke susu in mwet tol, oana ke LEUM GOD El sapkin.

¹⁴ Na Moses el use cow mukul fusr mwe kisa ke ma koluk, ac Aaron ac wen natul elos filiya paolos fin sifal. ¹⁵ Moses el uniya ac eis kutu srah, sang kufinpaol nu kac ac sang mosrwela koac ke sruwasrik in loang uh in kisaela, na el okoala srah lula uh nu pe loang uh. Ouinge el kisaela ac aknasnasyela loang uh. ¹⁶ Moses el eisla kiris nukewa ke koanonsia, ip se ma wo emeet ke esa, ac kidney wi kiris kac, ac esukak ma inge nukewa fin loang uh. ¹⁷ El eis ma nukewa lula ke cow soko: kolo, ikwa, ac koanonsia, ac esukak likin nien aktuktuk, oana ke LEUM GOD El sapkin.

¹⁸ Toko, Moses el use sheep mukul soko nu ke mwe kisa firir, ac Aaron ac wen natul elos filiya paolos fin sifal. ¹⁹ Moses el uniya ac sang srah uh fwela siska akosr ke loang uh kewa. ²⁰ Ke sipsipi

sheep soko ah tari, na Moses el esukak sifa ac kiris ac ip lula kac. ²¹ Ac tukun owola koanonsia ac nia uh ke kof, Moses el esukak sheep nufon soko ah fin loang uh, tuh in sie mwe kisa firir, in oana LEUM GOD El sapkin nu sel. Foulin mwe kisa se inge mwe insewowo nu sin LEUM GOD.

²² Ac Moses el use sheep mukul soko aklukwa, su ma nu ke akmusra lun mwet tol, na Aaron ac wen natul elos filiya paolos fin sifal. ²³ Moses el uniya ac eis kutu srah kac ac filiya ke acn fisrasrsrasr ke lac srac layot kacl Aaron, fin kufinpo lulap lac paol layot, ac fin kuffinne lulap lac nial layot. ²⁴ Na el pwanak wen natul Aaron, ac filiya kutu srah ke acn fisrasrsrasr ke sraclos layot, kutu fin kuf lulap ke lac po layot selos, ac fin kuf lulap ke lac ne layot kaclos. Na Moses el fwela siska akosr ke loang uh kewa ke srah lula uh. ²⁵ El eis kiris uh, pula kiris soko ah, kiris nukewa ma nokomla koanonsia uh, ip se ma wo emeet ke esa uh, kidney ac kiris kac, ac lac ne layot uh. ²⁶ Na el eis soko lof in bread liki fotoh in bread tia akpulol ma kisakinyukyang nu sin LEUM GOD, soko lof orekla ke oil, ac sie cake minini, ac el filiya fin kiris ac lac ne layot. ²⁷ El filiya mwe mongo inge nukewa nu inpaol Aaron ac wen natul, ac elos sang tuh in sie mwe kite srisrila na nu sin LEUM GOD. ²⁸ Na Moses el eisla mongo inge selos, ac esukak fin loang uh, lucng liki mwe kisa firir, oana sie kisa nu ke akmusra ke mwet tol. Kisa in mwe mongo se pa inge, ac foul kac mwe insewowo nu sin LEUM GOD. ²⁹ Na Moses el eis iniwa sac ac sang tuh in sie mwe kite srisrila nu sin LEUM GOD. Pa inge ip se itukyang

lal Moses ke sheep in akmusra uh. Moses el orala ma nukewa oana ke LEUM GOD El sapkin.

³⁰ Moses el eis kutu oil in akmusra ac kutu srah ma oan fin loang uh ac osrokang nu facl Aaron ac wen natul uh kewa, oayapa nu fin nuknuk lalos. Ouinge el aknasnasyalosla ac nuknuk lalos nu sin LEUM GOD.

³¹ Moses el fahk nu sel Aaron ac wen natul, “Us ikwa inge nu ke acn in utsak nu in Lohm Nuknuk Mutal, nien muta lun LEUM GOD, poeleak, ac mongo kac we, wi bread su oan in fotoh in kisa nu ke akmusra, oana LEUM GOD El sapkin.

³² Esukak kutena ikwa ku bread ma ac lula uh.

³³ Komtal ac fah tiana illa liki Lohm Nuknuk Mutal sac ke len itkosr, nwe ke na ouiya nukewa ma ac orek ke akmusra lomtal an safla. ³⁴ LEUM GOD El sapkin kut in oru ma kut oru misenge, in eela ma koluk lomtal. ³⁵ Komtal enenu in mutana ke sisken mutunoa in Lohm Nuknuk uh ke len itkosr ac fong itkosr, ac oru ma LEUM GOD El sapkin uh. Komtal fin tia, komtal ac fah misa. Pa inge ma LEUM GOD El sapkin nu sik.” ³⁶ Ke ma inge Aaron ac wen natul eltal oru ma nukewa ma LEUM GOD El sapkin sel Moses.

9

Aaron El Oru Kisa Uh

¹ Len se tukun aksafyeyukla alu in akmusra, Moses el pangolma Aaron ac wen natul kewa, ac mwet kol lun mwet Israel nukewa. ² El fahk nu sel Aaron, “Eis soko cow mukul fusr ac soko sheep mukul ma wanginna ma koluk ke mano, ac kisakunang nu sin LEUM GOD: cow mukul soko an in mwe kisa ke ma koluk, ac sheep mukul

soko an in mwe kisa firir. ³ Na kom fahkang nu sin mwet Israel in eis soko nani mukul tuh in mwe kisa ke ma koluk, ac soko cow fusr yac se matwa ac soko pac sheep mukul ma yac se matwa, ma wangin ma koluk ke mano, tuh in mwe kisa firir, ⁴ ac soko cow mukul ac soko sheep mukul tuh in mwe kisa in akinsewowo. Elos in kisakin ma inge nu sin LEUM GOD wi kisa in wheat ma karyak ke oil. Elos enenu in oru ma inge mweyен LEUM GOD El ac sikyang nu selos misenge.”

⁵ Elos usani ma nukewa ma Moses el sapkin inge nu ke mutun Lohm Nuknuk Mutual, ac mwet in acn sac nufon fahsreni nu we in alu nu sin LEUM GOD. ⁶ Ac Moses el fahk, “LEUM GOD El sapkin kowos in oru ma inge nukewa, tuh wolana lun kalem lal fah sikme nu suwos.” ⁷ Na el fahk nu sel Aaron, “Fahla nu ke loang uh ac oru kisa ke ma koluk ac kisa firir in eela ma koluk lom ac ma koluk lun mwet uh. Oru kisa inge in eela ma koluk lun mwet uh, oana LEUM GOD El sapkin.”

⁸ Aaron el som nu ke loang uh ac uniya cow mukul fusr soko su ma nu ke kisa in ma koluk lal sifacna. ⁹ Wen natul elos use srah nu yorol, ac el isongya kufinpaol nu loac, ac sang kutu mosrwela koac ke sruwasrik in loang uh, ac okoala srah lula uh nu pe loang uh. ¹⁰ Na el esukak kiris, ac kidney, ac ip se ma wo emeet ke esa uh fin loang uh, oana ke LEUM GOD El sapkin nu sel Moses. ¹¹ Tusruk tu el esukak ikwe ac kolo uh likin nien aktuktuk uh.

12 El uniya kosro soko su ac ma nu ke mwe kisa firir lal sifacna. Wen natul elos use srah uh nu yorol, ac el sang fwela siska akosr ke loang uh kewa. **13** Elos sang sifa uh ac ip saya ke kosro soko ah kewa nu sel, na el esukak fin loang uh. **14** Na el ohlla koanonsia ac nia uh, ac esukak fin loang uh lucng lik ma nukewa saya nu ke kisa firir uh.

15 Toko el oru kisa lun mwet uh. El eis nani soko, su ma ac kisakinyuk nu ke ma koluk lun mwet uh, uniya, ac kisai oana ke el oru ke kisa in ma koluk lal sifacna. **16** El oayapa use kosro nu ke kisa firir, ac kisai oana ke ma oakwuk nu kac. **17** El orala pac mwe kisa ke wheat ac eis sie lafluf in flao inpaol, ac esukak fin loang uh. (Ma inge ma sayen na kisa firir su orek len nukewa.) **18** El uniya cow mukul soko ah, ac sheep mukul soko ah tuh in mwe kisa in akinsewowo lun mwet uh. Wen natul elos use srah uh nu sel, ac el sang fwela siska akosr ke loang uh kewa. **19** Aaron el filiya ip kiris ke cow soko oayapa ke sheep mukul soko **20** tuh in oan fin iniwen kosro uh, ac usla nukewa nu fin loang uh. El esukak kiris uh fin loang uh **21** ac sang iniwa uh kewa, ac nia leyot uh kewa, tuh in sie mwe sang sriyukla nu sin LEUM GOD inen mwet tol, oana ke Moses el sapkin.

22 Ke Aaron el aksaflayela kisa inge nukewa, na el kolak paol nu fin mwet uh ac akinse-wowoyalosla, na el fani liki acn sac. **23** Moses ac Aaron ilyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, nien muta lun LEUM GOD, ac ke eltal illa, na eltal

akinsewowyeh mwet uh, ac kalem saromrom lun LEUM GOD sikyang nu fin mwet e nukewa. ²⁴ In kitin pacl ah na LEUM GOD El supwama sie e, esukak mwe kisa firir ac ip ma kiris nukewa su oan fin loang uh. Ke mwet uh liye ma inge elos nukewa sala ac faksufi nwe ke mutualos sun infohk uh.

10

Ma Koluk Lal Nadab Ac Abihu

¹ Nadab ac Abihu, wen natul Aaron, eltal eis pan in ta e laltal, sang mulut firir nu loac, ac sang pac mwe keng nu kac, na eltal sang nu sin LEUM GOD. Tusruktu e se inge tiana mutual, mweyen LEUM GOD El tiana sapkin eltal in oru.

² In kitin pacl ah na, LEUM GOD El supwama e, ac esukultalak, na eltal misa na insac ye mutun LEUM GOD. ³ Na Moses el fahk nu sel Aaron, “Pa inge kalmen kas lun LEUM GOD ke El fahk mu, ‘Elos nukewa su kulansap nu sik, enenu in sunakin mutual luk. Nga fah akkalemye wolana luk nu sin mwet luk.’” A Aaron el mihsiana tia kas.

⁴ Na Moses el pangnolma Mishael ac Elzaphan, wen luo natul Uzziel, sie sin mwet tumal Aaron, ac fahk nu seltal, “Fahsru ac usla monin mwet luo wiomtal inge liki Lohm Nuknuk Mutual, ac fuhleltalu likin nien aktuktuk uh.” ⁵ Ouinge eltal tuku, ac sruokya nuknuk lun mano misa luo ah, ac usaltalla nu likin nien aktuktuk uh, oana Moses el sapkin.

⁶ Na Moses el fahk nu sel Aaron ac nu sel Eleazar ac Ithamar, luo pac sin wen natul, “Nimet komtal tui in kawiya insifomtal, ku seya

nuknuk lomtal an in akkalemye lah komtal muta in asor. Komtal fin oru ouinge, komtal ac misa, ac LEUM GOD El ac kasrkusrak sin mwet in acn se inge nufon. Tusruktu mwet Israel wiowos nukewa elos ku in tungi mwet inge su misa ke sripen e se su LEUM GOD El supwama. ⁷ Nimet komtal tufoki liki acn in utyak lun Lohm Nuknuk Mutual, tuh komtal fin tufoki komtal ac misa, mweyen akmatalyeyukla komtal tari ke oil in akmusra lun LEUM GOD.” Ouinge eltal kewa oru oana Moses el fahk.

Oakwuk Nu Sin Mwet Tol

⁸ LEUM GOD El kaskas nu sel Aaron ac fahk, ⁹ “Kom ac wen nutum fah tiana nim wain, ku kutena mwe nim ku, ke pacl ma komtal utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, nien muta luk, mweyen komtal fin oru ouinge komtal fah misa. Ma sap se pa inge, ma in karinginyuk sin fwl nutum nukewa, ¹⁰ tuh kom fah ku in akilen inmasrlon ma lun God ac ma su mwet uh orekmakin in pacl nukewa, oayapa inmasrlon ma aknasnasyeyukla ac ma su tia nasnas. ¹¹ Kowos enenu in luti nu sin mwet Israel ma sap nukewa su nga sang nu sel Moses elan fahk nu suwos.”

¹² Moses el fahk nu sel Aaron ac wen luo natul su lula, Eleazar ac Ithamar, “Eis mwe kisa wheat ma lula ke mwe mongo ma kisakinyuk nu sin LEUM GOD, sang orauk kutu bread ma wangin mwe pulol kac, ac mongo kac sisken loang uh, mweyen kisa se inge arulana mutual. ¹³ Mongo kac in sie acn mutual; pa inge ip lom ac wen nutum ke mongo ma kisakinyuk nu sin LEUM

GOD. Pa ingan ma LEUM GOD El sapkin nu sik. ¹⁴ Tusruklu kom ac sou lom ku in kang iniwa se ac nia se ma itukyang tuh in mwe kite srisrila ac mwe sang srisrila nu sin LEUM GOD inen mwet tol. Kom ku in kang ma inge in kutena acn ma aknasnasyeyukla. Mwe sang inge itukot nu sum ac tulik nutum tuh in pa inge ip lomtal liki mwe kisa in akinsewovo sin mwet Israel. ¹⁵ Elos fah use iniwa sac ac lac nia uh ke pacl se kiris uh kisakinyuk tuh in sie kisa mongo nu sin LEUM GOD. Ip inge ma lom ac tulik nutum mwe tok, oana ke LEUM GOD El sapkin.”

¹⁶ Moses el siyuk nani soko nu ke kisa ke ma koluk, ac konauk lah isisyak tari. Ma se inge pwanang el kasrkusrak sel Eleazar ac Ithamar, ac el fahk, ¹⁷ “Efū komtal ku tia kangla mwe kisa nu ke ma koluk in sie acn mutual? Ma se inge arulana mutual, ac LEUM GOD El sot nu sumtal in tuh sisla ma koluk lun mwet nukewa in acn se inge. ¹⁸ Ke sripen srah sac tuh tia utukyak nu in Lohm Nuknuk Mutual uh, na mu na komtal in kanglana nani soko ah lik ah, oana ke nga sap ah.”

¹⁹ Na Aaron el fahk, “Ku nga funu kangla mwe kisa nu ke ma koluk misenge, ya LEUM GOD El lukun insewovo kac? Mwet uh oru mwe kisa nu ke ma koluk lalos nu sin LEUM GOD misenge, ac elos use pac mwe kisa firir lalos. Ne ouinge, a ongoiya uh srakna sikyak nu sik.” ²⁰ Ke Moses el lohng ma inge, el misla kac.

11

*Kain In Kosro Ma Ku In Mongo
(Deuteronomy 14:3–21)*

¹ LEUM GOD El sang nu sel Moses ac Aaron oakwuk ten inge, ² su ma nu sin mwet Israel. Kowos ku in kang kutena kain kosro finmes ³ ma sengelik falka, su oayapa sifil kontini ma el kangla. ⁴ Tusrukta kowos fah tia kang kosro inge: camel, mweyen el finne sifil kontini ma el kangla, tuh tia sengelik falkal, na pa el tia nasnas nu suwos; ⁵ oayapa koni,* el finne sifil kontini ma el kangla, tuh tia sengelik falkal, na pa el tia nasnas nu suwos; ⁶ rabbit, el finne sifil kontini ma el kangla, tuh tia sengelik falkal, na pa el tia nasnas nu suwos. ⁷ Nimet kang pig. Finne sengelik falkal, tuh el tia sifil kontini ma el kangla, na pa el tia nasnas nu suwos. ⁸ Nimet kang kain in kosro inge ku pusral mano misa lalos. Elos tia nasnas. ⁹ Kowos ku in kang kutena ik ma oasr enga ac unac, ¹⁰ tusrukta kutena ma moul ma muta in kof su wangin enga ac unac, fah tiana mongo. ¹¹ Kain ma moul ingan nukewa fac tia nasnas nu suwos. Kowos fah tiana kang ma inge ku pusral mano misa lalos. ¹² Kowos fah tiana kang kutena ma su muta in kof uh ma wangin enga ac unac kac.

¹³ Kain in won inge ac fah mwe srungayuk nu suwos, ac kowos fah tiana kang: eagle, kain vulture nukewa, ¹⁴ buzzard, falcon, ¹⁵ kain raven nukewa, ¹⁶ ostrich, seagull, kain hawk nukewa,

* **11:5** koni: sie ma orakrak oana kisrik in pot, tuh yohk liki.

¹⁷ cormorant, kain owl nukewa, ¹⁸ pelican, osprey, ibis, ¹⁹ stork, heron, hoopoe, ac fak.

²⁰ Won srisrik ma orakrak nukewa ma oasr posohksok kac, ma inge tia nasnas, ²¹ sayen ma su ku in sro ke nia. ²² Kowos ku in kang srir in eku, kwot srisrik, ac kain locust nukewa. ²³ Tusruktu ma srisrik nukewa saya ma oasr posohksok kac, ac ku pac in orak uh, fah lumweyuk mu tia nasnas nu suwos.

²⁴ Ac ma inge ac fah oru kowos in tia nasnas: kutena mwet su pulsalla monin ma misa in masrlon ma inge, fah tia nasnas nwe ke ekela. ²⁵ Ac kutena mwet su us kutena ipin ma misa inge fah ohlla nuknuk lal, tusruk elos ac tiana nasnas nwe ke ekela. ²⁶ Kosro nukewa ma sengelik falka ku tia sifil kontini ma el kangla, ac fah tia nasnas nu suwos. Mwet nukewa su kahl monin sie sin ma inge fah tia nasnas. ²⁷ Kosro nukewa ma fahsakin ye nia ac inpaol, ma inge tia nasnas nu suwos. Kutena mwet su pulsral mano misa lun kutena kosro inge fah tia nasnas nwe ke ekela, ²⁸ ac mwet se su us mano misa lun ma inge fah ohlla nuknuk lal, tusruk el fah tia nasnas nwe ke ekela. Ma inge tia nasnas nu suwos.

²⁹ Pa inge ma tia nasnas nu suwos inmasrlon ma orakrak ac pus suna fin faclu: weasel, kisrik in pot, kain kinoul nukewa, ³⁰ srosrok, crocodile finmes, ac chameleon. ³¹ Kutena mwet su pulsalla ma inge ku mano misa lalos, fah tia nañnas nwe ke ekela. ³² Ac kutena ma su mano misa inge putatla nu fac, ac fah tia nasnas — finne ke sak, ku nuknuk, ku kulun kosro, ku pak, aok kutena ma su orekmakinyuk nu ke kutena

sripa. Ac fah enenu in isongyuki nu in kof uh, tusruktu ac fah tia pacna nasnas nwe ke ekela.

³³ Ac manolos fin putatyang nu in sie tup orekla ke kle, na ma nukewa ma oan in tup sac fah tia nasnas, ac kowos fah fukulya tup sac. ³⁴ Kutena mwe mongo ma fal in mongo, tuh okwoki kof liki kain tup sac nu kac, ac fah tia nasnas, ac kutena ma su ku in nimnim ma oan in kain tup sac, fah tia pac nasnas. ³⁵ Kutena ma su mano misa inge putatla nu fac, fah tia nasnas — fin sie nien manman ku sie mwe um ma orekla ke kle, enenu na in fokfoki. ³⁶ Tusruktu sie unon in kof ku sie lufin neinyuk kof ac nasnas na. Ma saya nukewa su pulsalla mano misa inge fah tia nasnas. ³⁷ Sie sin ma misa inge fin putatla nu fin fita ma akoyuk in yoki, fita ingan srakna nasnas. ³⁸ Tusruktu fita ingan fin isosu nu in kof, ac sie sin ma tia nasnas ingan putatla nu in kof sac, na fita ingan fah tia nasnas.

³⁹ Kutena kain kosro ma wo in mongo uh fin misa, na kutena mwet su pulsalla fah tia nasnas nwe ke ekela. ⁴⁰ Na kutena mwet fin kang kutena ip ke kosro misa inge, el enenu in ohlla nuknuk lal, tusruktu el ac fah tia nasnas nwe ke ekela. Ac kutena mwet su us mano misa sac, el enenu in ohlla nuknuk lal, tusruktu el ac srakna tia nasnas nwe ke ekela.

⁴¹ Kowos fah tia kang kutena sin ma srisrik ma forfor fin faclu, ⁴² finne ma orakrak, ku ma fahsr ke nia akosr, ku ke nia pus liki akosr. ⁴³ Nimet sifacna akfohkfokye kowos in kang kutena sin ma inge. ⁴⁴ Nga pa LEUM GOD lowos, ac kowos enenu in liyekowosyang sifacna tuh kowos in

matal, mweyen nga matal. ⁴⁵ Nga pa LEUM GOD su uskowosme liki Egypt tuh nga fah God lowos. Kowos enenu in matal, mweyen nga matal.

⁴⁶ Na pa inge ma sap ke kosro ac won, ac ke ma nukewa ma muta in kof uh, ac ma nukewa ma forfor fin acn uh. ⁴⁷ Kowos fah arulana taran tuh kowos in ku in akilen inmasrlon ma su nasnas ac ma su tia nasnas, inmasrlon kosro ma ac ku in mongo, ac ma su tia mongo.

12

Aknasnas Lun Mutan Tukun El Oswela Tulik

¹ LEUM GOD El sang nu sel Moses oakwuk inge, ² su ma nu sin mwet Israel. Ke len itkosr tukun sie mutan el oswela sie wen, el tia nasnas, oapana ke el tia nasnas ke pacl in mas mutan lal. ³ Ke len se akoalkosr, tulik sac fah kosrkosrla. ⁴ Len tolngoul tolu pac toko, na mutan sac fah nasnasla liki fahla lun srahn sial. El fah tia kahlye kutena ma su matal, ku ilyak nu in Lohm Nuknuk Mutual nwe ke pacl se aknasnas lal uh safla.

⁵ Ke len singoul akosr tukun sie mutan el oswela sie tulik mutan, el tia nasnas, oapana ke pacl in mas mutan lal. Tukun len onngoul onkosr pac tok, na el fah nasnas liki fahla lun srahn sial.

⁶ Ke safla pacl in aknasnas lal, finne nu ke tulik mukul se ku nu ke tulik mutan se, mutan sac el fah use nu yurin mwet tol, nu ke acn in utyak lun Lohm Nuknuk Mutual nien muta lun LEUM GOD, soko sheep fusr yac se matwa, tuh in sie mwe kisa firir, ac sie wuleoa nu ke kisa

ke ma koluk. ⁷ Mwet tol el ac fah oru kisa lun mutan sac nu sin LEUM GOD, ac oru alu in eisla ma fohkfok lal lukel, na el fah nasnasla. Pa inge ma sie mutan el enenu in oru tukun el oswela sie tulik.

⁸ Mutan sac fin tia ku in srukak soko sheep fusr, el fah use luo wule ku luo wuleoa — sie nu ke kisa firir ac sie nu ke kisa lun ma koluk. Ac mwet tol el fah oru alu in eisla ma fohkfok lal, na mutan sac fah nasnasla.

13

Ma Sap Nu Ke Mas Ke Mano

¹ LEUM GOD El sang nu sel Moses ac Aaron oakwuk ten inge. ² Mwet se fin oasr palang se kufaf se ku ruf se ke manol, su ma ac ku in ekla nu ke sie mas yohk, ma ac sensenkinyuk, na ac fah utukla el nu yurin mwet tol in sou lal Aaron. ³ Mwet tol sac fah lohang ac liye sring se ke manol uh, na unac kac an fin fasrfasrla ac faf sac aryurla loal liki kolo ma rauneak acn sac, na kalem lah sie mas na sensen pa oan sel uh, ac mwet tol el fah fahkelik ac akkalemye lah mwet sac tia nasnas. ⁴ Tusruktu sring se ke manol uh fin fasrfasrla tiana aryurla in loal liki kolo ma rauneak uh, ac unac kac uh tiana fasrfasrla, na mwet tol sac fah srela mwet uh ke len itkosr. ⁵ Mwet tol fah sifilpa liyal ke len se akitkosr, ac el fin liye mu sring se ke manol uh nuna oaya ah na, ac tiana yokelik, na el fah srella ke itkosr pac len uh. ⁶ Mwet tol el fah sifilpa liyal ke len se akitkosr, ac sring se kacl uh fin misa in muta uh, ac tiana yokelik, mwet tol el

fah akkalemye lah mwet sac nasnas — sring se na pa ma sac. Mwet sac fah ohlla nuknuk lal, na el nasnas. ⁷ Tusruktu sring sac fin yokelik tukun mwet tol sac tuh liyal tari ac fahkak mu el nasnas, na mwet sac el enenu in sifilpa foloko nu ye mutun mwet tol. ⁸ Mwet tol el fah sifilpa liyal, ac sring sac fin yokelik, na mwet tol el fah akkalemye lah el tia nasnas — mas na sensen se* pa oan sel uh.

⁹ Mwet se fin oasr mas na sensen se ke manol, ac fah utuku el nu yurin mwet tol, ¹⁰ su ac fah arulana tuni ac liye. Fin oasr palang se momoul inmuta ke manol, ac orala unac ke manol in fasrfasrla ac oasr sronin uswanen kac, ¹¹ kalem lah oasr sie mas sensen yorol. Na mwet tol el fah fahkak lah mwet sac el tia nasnas. Tia enenu in kauli el, mweyen kalem tari lah el tia nasnas. ¹² Palang sac fin orakelik afinya mwet sac ke insifali nwe ke nial, ¹³ mwet tol el ac enenu in sifil liyal. El fin konauk tuh pwaye mas sac afunla manol nufon, el fah fahkak lah mwet sac nasnas. Kolo kacl uh nufon fin ekla fasrfasrla, na el nasnas. ¹⁴ Tusruktu ke pacl se na sie palang ke manol uh aryurla, na el tia nasnas. ¹⁵ Mwet tol el fah sifilpa liyal, ac el fin liye tuh aryurla ma se ke manol, na el ac fahkak lah mwet sac tia nasnas. Kalmen aryurla pa oasr mas sensen yorol, ac mwet sac tia nasnas. ¹⁶ Tusruktu ma se ke manol uh fin mahla ac sifil fasrfasrla, na mwet sac enenu in som nu yurin mwet tol, ¹⁷ su ac fah sifil liye. Ma se ke manol fin fasrfasrla, na el nasnas, ac mwet

* **13:8** mas na sensen se: leng meet fahk mu “musen lepa” — liye “lepa” ke Kalmen Kutu Kas.

tol el fah fahkulak lah el nasnas.

¹⁸ Finfaf se oan ke sie mwet nwe mahla, ¹⁹ ac tok kutu, pulol fasrfasr se, ku tuhn srusra se sikyak ke inken faf se meet ah, na mwet sac enenu in som nu yurin mwet tol. ²⁰ Mwet tol el ac fah liyal, ac fin acn se ma fasrfasrla uh luman loali liki ikwa ma rauneak uh, ac unac kac uh fasrfasrla, na mwet tol el fah fahkulak lah mwet sac el tia nasnas. Kalem lah mas sensen nu ke kolo se pa sikyak in faf sac. ²¹ Tusrukta mwet tol el fin liye, ac konauk lah unac kac tiana fasrfasrla, ac tia pac loali liki kolo siska ah a misa inmuta, mwet tol el fah srella elan mukena muta ke len itkosr. ²² Acn ma tuhnla uh fin orakelik, na mwet tol el ac fahkulak lah mwet sac tia nasnas. Mas sensen se pa yorol. ²³ Tusrukta fin oanna tia ekla ac tia pac yokelik, na kalem lah inken faf sacna pa inge, ac mwet tol el fah fahkak lah mwet sac nasnas.

²⁴ Ke kain pacl se ma sie mwet el folla, ac acn ma folla kacl uh fin fasrfasrla ku srusrala inmuta uh, ²⁵ mwet tol el fah liyal. Fin unen acn sac fasrfasrla ac aryurla loal liki kolo siska uh, na kalem lah mas sensen nu ke kolo se pa sikyak ke acn se ma folla, ac mwet tol el fah fahkak lah mwet sac tia nasnas. ²⁶ Tusrukta unen acn sac fin tiana fasrfasrla ac tia pac aryurla loal liki kolo siska ah, ac inmuta uh misa na, na mwet tol sac fah srella ke len itkosr. ²⁷ Mwet tol el fah sifilpa liyal tukun len itkosr, ac fin yokelik ma sac na kalem lah mas sensen nu ke kolo se pa kacl uh, ac mwet tol el fah fahkak lah mwet sac tia nasnas. ²⁸ Tusrukta acn sac fin tiana ekla, ac tiana yokelik, ac inmuta uh misa na, na kalem

mu tia mas sensen se. Mwet tol el fah akkalemye lah mwet sac nasnas, mweyen inken na fol sac pa kacl uh.

²⁹ Fin mukul se ku mutan se oasr palang se ke sifal ku kapin oalul, ³⁰ mwet tol el fah liyal ac tuni. Fin palang sac tuh aryurla loal liki kolo siska uh, ac unac ke acn sac luman rangrangla ac pueni, na kalem mu mas sensen nu ke kolo pa sel uh, ac mwet tol el fah akkalemye lah mwet sac tia nasnas. ³¹ Ke mwet tol sac el fin liyal, tuh na ma se ke manol uh tiana luman loali liki kolo ma rauneak uh, ac srakna wangin unac fokoko kac, na el fah srella liki inmasrlon mwet uh ke len itkosr. ³² Mwet tol el fah sifilpa liye ma se ke manol uh ke len se akitkosr, ac fin tiana yokelik ac wangin pacna unac luman rangrang kac, ac tia pacna aryurla loal liki siska uh, ³³ na mwet sac fah resaela sifal, sayen acn se ma palang sac oan kac. Mwet tol el fah sifil srella ke len itkosr pac. ³⁴ Ke len se akitkosr, mwet tol el fah sifilpa liye palang se kacl uh. Fin tuh tiana yokelik ac tia pac luman aryurla loal liki kolo siska uh, na el fah fahkak lah mwet sac nasnas. Mwet sac ac fah ohlla nuknuk lal uh, na el fah nasnasla. ³⁵ Tusrukta palang sac fin sifilpa yokelik tukun akkalemyeyuk mu mwet sac nasnas, ³⁶ na mwet tol el fah sifilpa liyal. Palang sac fin yokelik, el tia enenu in suk lah rangrangla unac kac ah. Kalem na lah mwet sac tia nasnas. ³⁷ Tusrukta fin mwet tol el liye mu palang sac tiana yokelik, ac unac na fokoko kapak kac, na kalem lah palang sac mahla, ac mwet tol el fah fahkak lah mwet sac nasnas.

³⁸ Fin mukul se ku mutan se oasr tuhn fasrfasr

sikyak ke manol,³⁹ na mwet tol el ac enenu in liye ac tuni mwet sac. Tuhn sac fin tuh fasrfasr ef se, na kalem mu tuhn se na ke manol, ac mwet sac nasnas.

⁴⁰ Aunsifen sie mwet fin putatla, el ac musrasrla, tusruktu el nasnas na. ⁴¹ Fin tuh putatla aunsuf ke likinsraclyak nu motonsrol, na motonsrol ac turangangla, tusruktu el nasnas na. ⁴² Tusruktu fin oasr ma fasrfasr srusrsrusra fahsryak ke acn turangangla inge, na kalem lah mas na sensen nu ke kolo se pa inge. ⁴³ Mwet tol el fah tuni ac liye mwet se inge, ac fin oasr acn ma luman srusrsrusra ac fasrfasr inmuta kac, ⁴⁴ na mwet tol enenu in fahkak lah mwet sac tia nasnas, ke sripen mas sensen se ma fahsryak ke sifal uh.

⁴⁵ Sie mwet su sun mas ma sensenkinyuk nu ke kolo, el enenu in nukum nuknuk mihsasa, ac fuhlela aunsifal in mirangak, afinya tafunyen ten ke mutal, wowo ac fahk, “Nga tia nasnas! Nga tia nasnas!” ⁴⁶ El fah fohkfok ac tia nasnas ke lusenna pacl mas sac oan sel, ac el fah sririla ac muta likin nien aktuktuk uh, sayen acn mwet uh muta we.

Ma Sap Nu Ke Tuhnyohu

⁴⁷ Fin oasr tuhnyohu ke nuknuk, finne ma orekla ke unen sheep ku ke nuknuk minini,⁴⁸ ku oan ke ipin nuknuk minini, ku ipin nuknuk unen sheep, ku oan fin kulun kosro ku kutena ma orekla ke kulun kosro,⁴⁹ fin luman tuhn folfolsra lac ku tuhn srusrayak, na kalem lah tuhnyohu orak se, ac enenu in itukyang nu sin mwet tol. ⁵⁰ Mwet tol el fah lohang nu kac ac srela nu

saya ke len itkosr. ⁵¹ El fah sifilpa liye ke len se akitkosr, ac tuhnyohu sac fin orakelik, na ma sac tia nasnas. ⁵² Mwet tol el fah esukak, mweyen tuhnyohu orak se pa inge, ac enenu na in isisyak.

⁵³ Tusrukta, mwet tol el fin liye tuh na tuhnyohu sac tiana yokelik, ⁵⁴ el fah sap in owola, ac sifil filiyuki ke len itkosr pac. ⁵⁵ Na el fah sifilpa liye, ac tuhnyohu sac fin tiana ekla tuhna, finne tia orakelik, ac srakna tia nasnas. Kowos enenu in esukak ma sac, finne ip ma kulawi uh oan meet ku tok. ⁵⁶ Tusrukta mwet tol sac fin sifil lohang nu kac tuh liyauk lah tuhn sac efla, na el fah sacla ip sac liki nuknuk sac ku kulun kosro sac. ⁵⁷ Na tuhnyohu sac fin sifilpa sokyak, kalem lah sifilpa orakelik, na mwet se la ma sac enenu na in esukak. ⁵⁸ El fin ohlla nuknuk sac ku kolo sac, na tuhn sac wanginla, el enenu in sifilpa ohlla, na ma sac fah nasnas.

⁵⁹ Ac pa inge ma sap nu ke tuhnyohu ma oan fin nuknuk, finne ma orekla ke unen sheep ku linen, ku ipin nuknuk linen ku ipin nuknuk unen sheep, ku kutena ma su orekla ke kulun kosro. Pa inge ma ac akkalemye ma su nasnas ku tia nasnas.

14

*Aknasnas Tukun Mas Sensenkinyuk Ke Mano**

¹ LEUM GOD El sang nu sel Moses ² oakwuk ten inge nu ke aknasnas lun sie mwet ma kwela liki sie mas sensenkinyuk ke manol. Ke len se ma ac fwackyang mu el nasnasla uh, ac fah utuku el

* **14:** mas sensenkinyuk ke mano: liye kas in aketeya “lepa” ke Kalmen Kutu Kas.

nu yurin mwet tol, ³ ac mwet tol fah usalla nu likin nien aktuktuk uh ac tuni manol. Mas lal uh fin wanginla, ⁴ na mwet tol el fah sap in utuku luo won ma nasnas uh, wi sie ipin sak cedar, sie polo ah srusra, ac sie lah srisrik ke sak hyssop. ⁵ Na mwet tol el fah sap in anwuki sie sin won luo ah luin sie pol eot ma kof in unon nasnas oan loac. ⁶ El fah eis won se ma moul ah, wi ipin sak cedar sac, polo ah srusra sac, ac sak hyssop sac, ac isongya ma inge kewa nu in srah ke won se ma anwuki ah. ⁷ El fah aksroksrokye mwet se ma ac aknasnasyeyuk liki mas ke manol pacl itkosr ke srah, na el fah fahkak lah mwet sac nasnasla. El fah fuhlela won se ma moul ah in sohkla. ⁸ Mwet sac fah ohlla nuknuk lal uh, resaela aunsuf kacl uh nufon, ac yihla; na el fah nasnas. El ac ku in ilyak nu ke nien aktuktuk uh, tusruktu el enenu in mutana likin lohm nuknuk sel ke len itkosr. ⁹ Ke len se akitkosr el fah sifilpa resaela sifal, altal, inyal, ac unac nukewa ke manol. El fah ohlla nuknuk lal ac yihla, na el fah nasnasla.

¹⁰ Ke len se akoalkosr el fah use lukwa sheep fusr mukul ac soko ma mutan ma yac se matwa su wangin kutena ma koluk ke mano, wi paun limekosr ke flao ma kulamisyak ke oil in olive, ac sie cup ke oil in olive. ¹¹ Mwet tol el fah eis mwet sac ac mwe kisa inge nukewa nu ke acn in utyak nu ke Lohm Nuknuk Mutual, nien muta lun LEUM GOD. ¹² Na mwet tol el fah eis soko sin sheep fusr mukul inge, wi cup se ke oil in olive, ac kisakin tuh in sie mwe kisa in akfalye ma koluk lukma. El fah kisakin ma inge tuh in sie mwe

sang sriyukla nu sin LEUM GOD. ¹³ El fah uniya sheep fusr soko ah in acn mutal ma mwe kisa lun ma koluk ac mwe kisa firir uh anwuki we. El enenu in oru ouinge mwewayen kisa in akfalye ma koluk lukma uh oapana kisa ke ma koluk, kewana ma lun mwet tol, ac ma inge arulana mutal. ¹⁴ Mwet tol el fah eis kutu srah ke sheep fusr soko ah, ac sang mosrwela acn fisrasrsrasr ke lac srac layot, fin kuf lulap lac po layot, ac fin kufinne lulap ke lac ne layot lun mwet se su ac fahakkalemyeyuk mu el nasnasla. ¹⁵ Ac mwet tol el fah eis kutu oil in olive ac okoaung nu in paol lasa, ¹⁶ isongya soko kufinpaol layot nu loac, ac usrokya kutu srah inge pacl itkosr ye mutun LEUM GOD. ¹⁷ El fah eis kutu oil ma oan inpaol uh ac kutu srahn sheep fusr soko ah, ac mosrwela acn fisrasrsrasr ke lac srac layot, kuflap ke lac po layot, ac kuflap ke lac ne layot lun mwet se su ac fahakkalemyeyuk mu el nasnasla. ¹⁸ Na el fah sang oil ma lula inpaol uh nu fin sifin mwet sac. Ke el oru ouinge uh, el orala ouiya lun aknasnas.

¹⁹ Na mwet tol el fah kisakin mwe kisa ke ma koluk, ac oru ouiya nu ke aknasnas. Toko el fah uniya sheep fusr soko nu ke kisa firir, ²⁰ ac kisakin wi mwe kisa wheat fin loang uh. In lumah se inge mwet tol el fah oru ouiya lun aknasnas, na mwet sac fah nasnasla.

²¹ Mwet sac fin sukasrup ac tia ku in akfalye ma inge, el fah use sokofanna sheep fusr mukul nu ke aknasnas lal, tuh in mwe kisa ke ma koluk lukma lal, sie mwe kite sriyukla nu sin LEUM GOD. El fah use paun luo na ke flao ma karyak

ke oil in olive nu ke mwe kisa wheat, ac sie cup ke oil in olive. ²² El fah oayapa use luo wule ku luo wuleoa, sie nu ke mwe kisa ke ma koluk, ac sie nu ke mwe kisa firir. ²³ Ke len se akoalkosr ke len in aknasnas lal, el fah use ma inge nu yurin mwet tol, nu ke acn in utyak nu ke Lohm Nuknuk Mutual. ²⁴ Mwet tol el fah eis sheep fusr soko ah, ac oil in olive uh, ac sang tuh in sie mwe kite sririla nu sin LEUM GOD. ²⁵ El fah uniya sheep fusr soko ah, eis kutu srah kac uh, ac sang mosrwela acn fisrasrsrasr ke lac srac layot, fin kufinpo lulap ke lac po layot, ac fin kufinne lulap ke lac ne layot ke mwet sac. ²⁶ Mwet tol el fah ukuiya kutu oil uh nu inpaol layen lasa, ²⁷ ac sang soko kufinpo ke lac paol layot, osrokang kutu oil uh pacl itkosr ye mutun LEUM GOD. ²⁸ El fah sang kutu oil nu fin acn na ma el sang srah uh nu kac: fin acn fisrasrsrasr layen layot ke insren mwet sac, fin kuflap ke la paol layot, ac fin kuflap ke la nial layot. ²⁹ Oil ma lula inpaol uh el fah ukuiya fin sifen mwet sac, ac ke el oru ouinge el orala ouiya nu ke aknasnas. ³⁰ Na el fah sang sie sin wule uh ku wuleoa uh ³¹ tuh in mwe kisa ke ma koluk, ac ma se saya uh nu ke mwe kisa firir, wi mwe kisa wheat. In lumah se inge mwet tol el orala ouiya nu ke aknasnas. ³² Pa inge ma sap nu ke sie mwet su oasr mas na sensenkinyuk ke mano, su tia ku in srukak mwe kisa ma ac fal nu ke aknasnas lal.

Tuhnyohu In Lohm Uh

³³ LEUM GOD El kaskas nu sel Moses ac Aaron, ac fahk: ³⁴ “Ke kowos fin mau tuku nu in facl Canaan, su nga ac fah sot tuh in ma lowos, ac

nga filiya tuhnyohu nu ke sie lohm in acn suwos uh,³⁵ na mwet se la lohm sac enenu in tuku nu yurin mwet tol ac fahk nu sel ouinge: ‘Nga liye tuh luman oasr tuhnyohu ke lohm sik uh.’³⁶ Na mwet tol sac fah sap tuh ma nukewa in lohm sac in titila nu sayen lohm sac meet liki el som ac tuni tuhnyohu kac uh. Fin tia ouinge, na ma nukewa in lohm sac fah fwackyak mu tia nasnas. Na tok mwet tol el fah som nu ke lohm sac,³⁷ ac tuni tuhnyohu kac. Fin oasr acn ma luman tuhn folfolsra ku srusrusra kac, ma luman ac kulweya sinka in lohm sac,³⁸ na el fah illa liki lohm sac ac kaliya ke len itkosr.³⁹ Ke len se akitkosr el fah folokla ac sifilpa tuni lah fuka. Tuhnyohu sac fin yokelik,⁴⁰ na el fah sap eot ma tuhnyohula inge in itukla ac sisila nu in sie acn tia nasnas likin siti sac.⁴¹ Toko, el fah sap sinka loac ke lohm sac nufon in koekoela, ac kutkut kac nukewa in sisila nu in sie acn tia nasnas likin siti sac.⁴² Na kutu pac eot sasu ac fah orekmakinyuk in aolla eot ma itukla, ac akmusra sasu fah sang afinya acn ma koekoela ke sinka ah.

⁴³ “Fin tuhnyohu sac sifilpa folokyak in lohm sac tukun ayaolla eot ma kolukla ac koekoela sinka kac ac akmusralla,⁴⁴ na mwet tol el enenu in sifilpa som ac liye. Fin tuhnyohu sac tuh yokelik, na lohm sac tia nasnas.⁴⁵ Enenu na in kunanui lohm sac, ac eot kac, sak kac, ac fasr kac nukewa fah utukla nu likin siti uh, nu in sie acn ma tia nasnas.⁴⁶ Kutena mwet su utyak nu in lohm sac ke pacl se kauli uh, ac fah lumweyuk el tia nasnas nwe ke ekela.⁴⁷ Kutena mwet su ona ku mongo in lohm sac enenu na in ohlla nuknuk

lal.

⁴⁸ “Ke pacl se ma mwet tol el tuku in liye uh, tuh na tuhnyohu sac tiana sifil folokyak tukun lohm sac akwoyeyukla, na el fah fahkak lah lohm sac nasnas, mweyen tuhnyohu sac wanginla na pwaye. ⁴⁹ In aknasnasye lohm sac, el fah us luo won, sie ipin sak cedar, sie polo ah srusra, ac sie lesak sriskrik ke hyssop. ⁵⁰ El fah uniya sie sin won luo ah fin sie pol eot ma oasr kof nasnas oan loac. ⁵¹ Na el fah eis sak cedar sac, lesak hyssop sac, polo ah srusra sac, ac won se ma srakna moul uh, ac isongya ma inge nukewa in srahn won se ma anwuki ac oan in kof nasnas sac, na sang aksroksrokye lohm sac pacl itkosr. ⁵² Ke el oru ma inge uh el ac aknasnasyela lohm sac ke srahn won sac, kof nasnas sac, won moul sac, sak cedar sac, lesak hyssop sac, ac polo ah srusra sac. ⁵³ Na el fah fuhlela won se ma moul ah in sohkla. Ke el oru ouinge, na el orala ouiya lun aknasnas nu ke lohm sac, na lohm sac fah nasnasla.

⁵⁴ “Pa inge ma sap nu ke mas ma sensenkinyuk nu ke mano: ⁵⁵ ku nu ke tuhnyohu ma oan ke nuknuk ku ke lohm, ⁵⁶ ac nu ke faf, ku acn ma aryurla ke mano, ku ke tuhn koluk ke mano. ⁵⁷ Ma sap inge pa fahkak inmasrlon ma su tia nasnas ac ma su nasnas.”

15

Sroano Koluk Ma Sororla Liki Mano

¹ LEUM GOD El sang nu sel Moses ac Aaron oakwuk inge ² su ma nu sin mwet Israel. Pacl se ma oasr sroano fahla liki ma lun sie mukul, sroano sac tia nasnas, ³ finne fahlana, ku fonfon

uh ac kofla fahla. ⁴ Kutena mwe oan su el muta fac ku oan fac ac tia nasnas. ⁵ Kutena mwet su pulsalla mwe oan kial, ⁶ ku muta fin kutena ma su mukul sac muta fac, enenu in ohlla nuknuk lal ac yihla, na el srakna tia nasnas nwe ke ekela. ⁷ Kutena mwet su pulsalla mukul se ma oasr sroano fahla kacl inge, enenu na in owola nuknuk la uh ac el yihla, tusrukta el ac srakna tia nasnas nwe ke ekela. ⁸ Mwet se ma oasr ma fahsr kac inge fin aniya kutena mwet su nasnas, na mwet se ma aniyuki uh enenu in ohlla nuknuk ma el nukum ac yihla, tusrukta el soenna nasnas nwe ke ekela. ⁹ Kutena mwe muta fin horse ku mwe muta saya ma mukul se ma oasr sroano fahsr kac inge el muta fac uh, tia nasnas. ¹⁰ Kutena mwet su pulsral ma mukul sac el muta fac inge, el tia nasnas nwe ke ekela. Kutena mwet su us ma mukul sac el muta fac inge, enenu in ohlla nuknuk lal ac yihla, tusrukta el srakna tia nasnas nwe ke ekela. ¹¹ Fin mwet se ma oasr sroano fahsr ke mano inge pulsalla siena mwet meet liki el ohlla paol uh, na mwet sac enenu in ohlla nuknuk lal ac yihla, na el ac srakna tia nasnas nwe ke ekela. ¹² Kutena tup eot ma mwet sac pulsalla enenu in fukulyuki, ac kutena pol orekla ke sak ma mwet sac kahlye uh, enenu in owola.

¹³ Tukun mukul sac kwela liki ma fahsr kacl uh, el enenu in soano len itkosr, na el fah ohlla nuknuk lal ac yihla in kof in unon nasnas, na el fah nasnasla. ¹⁴ Ke len se akoalkosr el fah us luo wule ku luo wuleoa nu ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD, ac sang nu sin mwet tol. ¹⁵ Mwet tol el fah kisai sie tuh in

mwe kisa ke ma koluk, ac ma se saya uh nu ke mwe kisa firir. Ke el oru ma inge el oru ouiya in aknasnasyela mwet sac.

¹⁶ Fin oasr wui fahla ke sie mukul ke el tia etu, el fah ohlla manol nufon, tusruktu el soenna nasnas nwe ke ekela. ¹⁷ Kutena kain nuknuk ku kulun kosro ma wui kacl uh tuh pusralla, enenu in owola, tusruktu ac srakna tia nasnas nwe ke ekela. ¹⁸ Tukun mukul se ac mutan se tukeni oan, eltal kewa enenu in yihla, tusruktu eltal ac srakna tia nasnas nwe ke ekela.

¹⁹ Pacl se ke sie mutan el mas mutan, el ac fah tia nasnas ke len itkosr. Kutena mwet su pusralulla el tia nasnas nwe ke ekela. ²⁰ Kutena ma su mutan sac el muta fac ku oan fac ke pacl el mas mutan fah tia nasnas. ²¹ Kutena mwet su pusralla mwe oan kien mutan sac fah ohlla nuknuk lal ac yihla, tusruktu el ac srakna tia nasnas nwe ke ekela. ²² Kutena mwet su pusralla kutena ma su mutan sac muta fac, fah ohlla nuknuk lal ac yihla, tusruktu el ac srakna tia nasnas nwe ke ekela; ²³ finne mwe oan kien mutan sac, ku kutena ma mutan sac muta fac, mwet se fin pusralla el fah tia nasnas nwe ke ekela. ²⁴ Kutena mukul su ona yorol in pacl in mas mutan lal, fah akfokfokyeyukla ke sripen fohkfok lun mutan sac, ac mukul sac fah tia nasnas ke len itkosr, ac kutena mwe oan su mukul sac oan fac, fah tia nasnas.

²⁵ Mutan se fin fahsr srah kacl ke len sayen pacl in mas mutan lal, ku fahsr lun srac kacl fin loes liki lusen pacl fal nu ke mas mutan lal, el ac tia nasnas ke lusenna pacl fahsr srah kacl uh, oapano ke pacl in mas mutan lal uh. ²⁶ Kutena

mwe oan ma el oan fac, ac kutena ma su el muta fac ke pacl ma el tia nasnas inge, ac fah tia nasnas. ²⁷ Kutena mukul su pulsalla ma inge fah tia nasnas, ac el fah enenu in ohlla nuknuk lal ac yihla, tusruktu el fah srakna tia nasnas nwe ke ekela. ²⁸ Tukun pacl se ma tui fahsr lun srah kacl uh, mutan sac fah soano len itkosr, ac tukun pacl sacn el fah nasnas. ²⁹ Ke len se akoalkosr el fah us luo wule ku luo wuleoa nu yurin mwet tol, nu ke acn in utsak nu in Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD. ³⁰ Mwet tol el fah kisakin sie sin ma inge tuh in mwe kisa ke ma koluk, ac ma se lula uh nu ke kisa firir, ac ke el oru ma inge el oru ouiya lun aknasnasyela nu sin mutan sac.

³¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses in sensenkakin mwet Israel tuh ke pacl elos tia nasnas uh elos in tiana apkuran nu ke Lohm Nuknuk Mutual nien muta lal, su oan infulwen nien aktuktuk lalos. Elos fin oru ouinge, na elos akfokfokyela, ac elos fahanwuki. ³² Pa inge oakwuk nu sin sie mukul su oasr sroano fahsr kacl, ku wui sororla kacl, ³³ ku sie mutan in pacl in mas mutan lal, ku nu sin sie mukul su ona yurin sie mutan in pacl mutan sac tia nasnas.

16

Sie Len In Eela Ma Koluk

¹ LEUM GOD El kaskas nu sel Moses tukun pacl se anwuki luo sin wen natul Aaron ke sripen eltal tuh orek kisa nu sin LEUM GOD ke e ma tia mutual. ² El fahk, “Fahkang nu sel Aaron, tamulel lom, lah in pacl fal mukena pa el ac ku in utsak

alukela lisrlisr uh nu in Acn Mutual Na Mutual, mweyen pa ingan acn se ma nga ac sikyak in sie pukunyeng fin kafa in Tuptup in Wuleang uh. El fin tia akos, el ac fah anwuki. ³ El fin use soko cow mukul fusr nu ke kisa ke ma koluk, ac soko sheep mukul nu ke mwe kisa firir, na el fah ku in ilyak nu in Acn Mutual Na Mutual.”

⁴ Na LEUM GOD El sang pac oakwuk ten inge. Meet liki Aaron el ac ilyak nu in Acn Mutual Na Mutual, el enenu in yihla ac nokomang nuknuk lun mwet tol: nuknuk oa loeloes ac turasis fototo loac lal ma orek ke linen, mwe lohl linen, ac susu linen.

⁵ Mwet Israel ac fah sang nu sel Aaron nani mukul lukwa nu ke kisa ke ma koluk, ac soko sheep mukul nu ke mwe kisa firir. ⁶ Aaron el fah kisakin soko cow mukul tuh in mwe kisa in eela ma koluk lal sifacna oayapa ma koluk lun mwet in sou lal. ⁷ Na el fah usla nani lukwa ah nu ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD. ⁸ Ke el sun acn sac, na el ac oru sie susfa, ac orekmakin luo eot: sie simla “Nu sin LEUM GOD”, ac sie “Nu sel Azazel.” ⁹ Aaron el fah eis nani soko ma fa ah tuh sukya mu nu sin LEUM GOD, ac kisakin tuh in mwe kisa ke ma koluk. ¹⁰ Ac nani soko ma fa ah tuh sukya mu nu sel Azazel ac fah moul na itukyang nu sin LEUM GOD, ac lisyukla nu yen mwesis nu yorol Azazel in tuh usla ma koluk lun mwet uh.

¹¹ Ke Aaron el ac kisakin cow mukul soko ah tuh in mwe kisa ke ma koluk lal sifacna ac ma koluk lun sou lal, ¹² el fah eis sie pan ma sessesla ke mulut firir ma itukla liki loang uh, wi luo

lafluf in ma keng srik kosra in paol, ac usla nu in Acn Mutal Na Mutal. ¹³ Na el fah filiya mwe keng uh nu fin e uh ye mutun LEUM GOD, na kulasr ke mwe keng uh ac fah kosrala kafa ke Tuptup in Wuleang uh tuh elan tia liye pwanang el misa. ¹⁴ El fah isongya kufinpaol nu in srah ke cow mukul soko ah, ac sang aksroksrokye fin kafa in Tuptup sac, ac sifilpa sang kutu srah uh aksroksrokye acn meet pac ke Tuptup in Wuleang pacl itkosr.

¹⁵ Tukun ma inge, el fah uniya nani soko nu ke kisa ke ma koluk lun mwet uh, ac usak srah kac nu in Acn Mutal Na Mutal, ac sang aksroksrokye kafa ah, oayapa mutun Tuptup in Wuleang uh, oana ke el oru ke srahn cow mukul soko ah. ¹⁶ Ke el oru ma inge, el orala ouiya lun aknasnasyela Acn Mutal Na Mutal liki fohkfok lun mwet Israel ac liki ma koluk nukewa lalos. El enenu in oru ma inge nu ke Lohm Nuknuk Mutal, mweyen Lohm Nuknuk uh oanna infulwen nien aktuktuk lun mwet uh, su tia nasnas moul la. ¹⁷ Ke pacl se Aaron el ac ilyak nu in Acn Mutal Na Mutal in oru ouiya lun aknasnas, nwe ke el illa, enenu na in wangin kutena mwet in Lohm Nuknuk Mutal. Ke pacl se el oru ouiya lun aknasnas nu sel sifacna ac nu sin sou lal, oayapa nu sin mwet nukewa in acn sac, ¹⁸ el enenu in illa ac som nu ke loang in mwe kisa firir ac aknasnasyela. El enenu in eis kutu srahn cow ac kutu srahn nani ac filiya fin koac nukewa ke sruwasrik in loang uh. ¹⁹ El fah sang kufinpaol ac aksroksrokye loang uh pacl itkosr ke srah. Ke el oru ouinge el akmutalyela

loang uh ac aknasnasyela liki ma koluk lun mwet Israel.

Nani Soko Ma Usla Ma Koluk Lun Mwet Uh

20 Tukun Aaron el aksafyela mukuikui lal in aknasnasyela Acn Mutual Na Mutual, ac acn saya in Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD, wi loang uh, na el fah sang nu sin LEUM GOD nani moul soko ma solla nu sel Azazel. **21** El fah filiya paol kewa fin sifen nani soko ah, ac fahkak ma sutuu, ma koluk, ac siakos nukewa lun mwet Israel, ac sang ma inge nukewa nu fin sifen nani soko ah. Na nani soko ac fah lisyukla nu yen mwesis sin sie mwet su srisrngiyuki nu kac. **22** Nani soko ah ac fah us ma koluk nukewa lalos welul nu yen mwesis, yen wangin mwet muta we.

23 Na Aaron el fah utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, ac sarukla nuknuk lun mwet tol ma el tuh nokomang meet liki el ilyak nu in Acn Mutual Na Mutual, ac filiya we. **24** El enenu in yihla ke sie acn mutual, ac nokomang nuknuk lal sifacna. Toko, el fah illa ac esukak mwe kisa firir in eisla ma koluk lal sifacna ac oayapa ma koluk lun mwet uh. **25** El fah esukak kiris ke kosro soko ah fin loang uh, tuh in mwe kisa ke ma koluk. **26** Mwet se ma lusla nani soko ah nu yorol Azazel in acn mwesis, el enenu in ohlla nuknuk lal ac yihla meet liki el foloko nu in nien aktuktuk uh. **27** Cow mukul soko ah, ac nani soko ma orekmakinyuk nu ke kisa ke ma koluk, su ma srah kac ah tuh utuku nu in Acn Mutual Na Mutual in eisla ma koluk, fah utukla nu likin nien aktuktuk lun mwet uh ac isisyak. Kolo, ikwa, ac koanonsia uh ac fah

isisyak nufon. ²⁸ Mwet se ma esukak ma inge el enenu in ohlla nuknuk lal ac yihla meet liki el foloko nu in nien aktuktuk lalos.

Akfulatye Len In Eela Ma Koluk

²⁹ Oakwuk ten inge fah akilenyuk ke pacl nukewa fahsru uh. Ke len aksingoul ke malem se akitkosr, mwet Israel ac mwetsac su muta inmasrlolos fah lalo ac tia oru kutena orekma. ³⁰ Ke len sac, ouiya lun aknasnasyalos liki ma koluk nukewa lalos ac fah orek, tuh elos fah nasnasla. ³¹ Len sac ac fah sie len na mutual, sie len su elos fah lalo ac tia oru kutena orekma. Oakwuk inge ac fah akilenyuk ke pacl nukewa fahsru uh. ³² Mwet Tol Fulat se su akmusrala tari fal nu ke ouiya lalos in tuh aolla papa tumal, pa ac kol alu in aknasnas uh. El fah nokomang nuknuk lun mwet tol ³³ ac oru ouiya in aknasnasye Acn Mutual Na Mutual, acn saya ke Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD, loang uh, mwet tol uh, ac mwet nukewa in acn sac. ³⁴ Oakwuk inge ac fah akilenyuk ke pacl nukewa fahsru. Ouiya lun aknasnas inge fah orek pacl se ke yac se, in aknasnasyela mwet Israel liki ma koluk nukewa lalos.

Ouinge Moses el oru oakwuk inge oana LEUM GOD El sapkin.

17

Oal Lun Srah

¹ LEUM GOD El sapkin nu sel Moses ² elan sang nu sel Aaron ac wen natul, ac mwet Israel

16:27 Heb 13:11 **16:29** 16:29–34; Lev 23:26–32; Oek 29:7–11

nukewa, oakwuk ten inge. ³ Kutena sin mwet Israel fin uniya soko cow ku soko sheep ku soko nani mwe kisa nu sin LEUM GOD ke acn elos aktuktuk we, ku likin acn in aktuktuk lalos, ⁴ ac tia use nu ke acn in utyak nu ke Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD tuh elan uniya we, ac fah oasr mwatal ke akmas. El aksororyela srah, na el ac fah lisyukla liki inmasrlon mwet lun God. ⁵ Kalmen ma sap se inge pa mwet Israel ac fah mutawauk use nu yurin LEUM GOD kosro ma elos muta uniya in acn saya uh. Ingela elos ac fah use nu yurin mwet tol, nu ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, ac uniya we tuh in mwe kisa in akinsewowo. ⁶ Mwet tol el fah okoaung srah uh ac fwela siska akosr kewa ke loang se su oan ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, ac esukak kiris kac uh in orala sie foul ma ac akinsewowy LEUM GOD. ⁷ Mwet Israel elos fah tia sifilpa strike in aklalfonye LEUM GOD ke elos uniya kosro uh inimae tuh in mwe kisa nu sin ma sruloala lalos su oana luman nani uh. Mwet Israel fah arulana liyaung oakwuk se inge ke pacl nukewa fahsru uh.

⁸ Kutena mwet Israel, ku mwetsac su wi muta in acn selos, su oru kisa firir ku kutena kain kisa saya ⁹ nu sin LEUM GOD in kutena acn sayen acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, fah tia sifilpa oekyuk mu el sie sin mwet lun God.

¹⁰ Kutena mwet Israel, ku kutena mwetsac su muta inmasrlolos, fin kang ikwa ma srakna oasr srah kac, LEUM GOD El ac fah ngetla lukel, ac mwet sac fah tia sifilpa oekyuk mu el sie sin

mwet lal. ¹¹ Moul lun ma oasr moul la nukewa oasr ke srah, ac pa ingan sripen LEUM GOD El sapkin tuh srah nukewa fah okwokla nu fin loang uh in eisla ma koluk lun mwet uh. Srah, su sang moul, el eisla ma koluk. ¹² Pa ingan sripen LEUM GOD El fahk mu finne mwet Israel ku mwetsac su muta yorolos, elos in tiana kang ikwa ma srakna oasr srah kac.

¹³ Kutena sin mwet Israel, ku mwetsac su muta inmasrlolos, fin sruokya soko kosro ku sie won ma nasnas ac ku in mongo, el enenu in okoala srah kac nu infohk uh ac pikinya. ¹⁴ Moul lun ma moul nukewa oasr ke srah kaclos, pa pwanang LEUM GOD El fahkang nu sin mwet Israel mu elos in tiana kang kutena ikwa ma srakna oasr srah kac, ac kutena mwet su kang, fah tia sifilpa oekyuk mu el sie sin mwet lun God.

¹⁵ Kutena mwet, finne mwet Israel ku mwetsac, su kang ikwen kosro ma sifacna misa, ku ma anwuki sin kosro lemnak, enenu in ohlla nuknuk lal, yihla, ac soano nwe ke ekela, na el fah nasnas. ¹⁶ El fin tia oru ouinge, na ac fah oasr mwatal ac el fah eis kaiyuk kac.

18

Inkanek In Kosro Ma Oal Nu Sin Mwet Israel

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses ² elan fahkang nu sin mwet Israel, “Nga pa LEUM GOD lowos. ³ Nik kowos oru ouiya lun mwet Egypt, yen ma kowos tuh muta we meet, ku ouiya lun mwet in acn Canaan, yen su nga ac us kowos nu

17:10 Gen 9:4; Lev 7:26–27; 19:26; Dut 12:6, 23; 15:23 **17:11**
Heb 9:22

we. ⁴ Akos ma sap luk, ac oru ma nga sapkin. Nga pa LEUM GOD lowos. ⁵ Fahsr tukun oakwuk ac ma sap su nga sot nu suwos. Kowos fin oru ouinge, kowos ac fah moul. Nga pa LEUM GOD.”

⁶ Nikmet orek kosro nu sin kutena mwet in sou lowos. ⁷ Nikmet akmwekinye papa tomom ke kom orek kosro nu sin nina kiom. Kom fah tiana akmwekinye nina kiom sifacna. ⁸ Nikmet akmwekinye papa tomom ke kom orek kosro nu sin kutena sin mutan kial saya. ⁹ Nik kom orek kosro nu sin tamtael lom, ku nu sin acn nutin papa tomom ku nina kiom saya — el finne wi kom matula in lohm sum, ku tia. ¹⁰ Nikmet orek kosro nu sin acn nutin wen nutum ku acn nutin acn nutum — ma inge ac fah sie mwe akmwekin nu sum. ¹¹ Nikmet orek kosro nu sin acn nutin mutan kien papa tomom — el ma pacna wiom. ¹² Kom fah tiana orek kosro nu sin tamtael lun papa tomom, mweyen el ikwen pacna papa tomom. ¹³ Kom fah tiana orek kosro nu sin tamtael lun nina kiom, mweyen el ikwen pacna nina kiom. ¹⁴ Nik kom orek kosro nu sin mutan kien tamulel lun papa tomom — el oapana nina se kiom. ¹⁵ Nik kom orek kosro nu sin mutan kien wen nutum, ¹⁶ ku nu sin mutan kien tamulel lom. ¹⁷ Nik kom orek kosro nu sin sie mutan nutin sie mutan su kom orek kosro nu se meet, ku nu sin tulik nutin natu. Sahp elos ac sou lom — ac tuh pwanang kom orek pukasr.

18:5 Neh 9:29; Ezk 18:9; 20:11–13; Lk 10:28; Rom 10:5; Gal 3:12

18:8 Lev 20:11; Dut 22:30; 27:20 **18:9** Lev 20:17; Dut 27:22

18:12 18:12–14; Lev 20:19–20 **18:15** Lev 20:12

18 Nik kom payuk sin tamtael lun mutan kiom, ke lusenna pacl mutan kiom el srakna moul.

19 Nik kom orek kosro nu sin kutena mutan su oasr ke musen malem lal, mweyen el tia nasnas. **20** Nik kom orek kosro nu sin mutan kien siena mwet. Ma se inge ac fah akfohkfokye kom. **21** Nikmet sang kutena sin tulik nutum in kisakinyuk nu sin god Molech, mweyen ouiya sacn ac aklusrongtenye Inen LEUM GOD. **22** Wangin sie mukul ac fah oru inkane in kosro nu sin siepah mukul — God El kwase ouiya sacn. **23** Wangin mukul ku mutan ac fah orek kosro nu sin kutena ma orakrak. Kain in elah fohkfok inge ac fah akfohkfokye kom.

24 Nik kowos akfohkfokye kowos sifacna ke kain in ouiya inge, tuh pa inge ouiya ma akfohkfokye mwet pegan su muta in acn inge meet liki kowos, su LEUM GOD El ac lusak tuh kowos in ku in utyak nu in acn selos. **25** Orekma lalos akfohkfokyela acn uh, ouinge LEUM GOD El kalyei acn uh, ac oru tuh acn uh in wotela mwet su tuh muta we. **26** Tusruktu kowos, mwet Israel oayapa mwetsac nukewa su muta inmasrlowos, fah liyaung ma nga sapkin ac oakwuk luk, ac tia oru kutena sin ouiya koluk inge. **27** (Mweyen mwet ma tuh muta fin acn se inge meet liki kowos, elos tuh oru ouiya koluk inge, pwanang kolukla acn se inge.) **28** Fin ouinge, acn uh ac fah tia siskowosla, oana ke el tuh sisla mwet pegan su muta we meet liki kowos. **29** Kowos etu lah

kutena mwet su oru kutena sin ouiya koluk inge ac fah tia sifil pangpang sie sin mwet lun God.

³⁰ Ac LEUM GOD El fahk, “Akos oakwuk ma nga sot, ac tia fahsr tukun ouiya lun mwet su tuh muta fin acn se inge meet liki kowos, ac nikmet oru kutena sin ma inge in akfohkfyoke kowos sifacna. Nga LEUM GOD lowos.”

19

Ma Sap Nu Ke Mutual Ac Suwohs

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses ² elan fahk nu sin mwet Israel nukewa, “Kowos in mutual, tuh nga, LEUM GOD lowos, nga mutual. ³ Kais sie suwos fah akfulatyne nina kial ac papa tumal, ac el enenu in karinganang len Sabbath oana nga tuh sapkin. Nga LEUM GOD lowos.

⁴ “Nikmet ngetla likiyu ac alu nu sin ma sruloala. Nikmet orala kutena god ke osra ac alu nu kac. Nga pa LEUM GOD lowos.

⁵ “Ke kowos uniya soko kosro nu ke mwe kisa in akinsewowo, kowos karinganang oakwuk ma nga sot nu suwos, ac nga fah insewowo ke mwe kisa lowos. ⁶ Ikwa kac fah mongola na ke len se ma anwuki kosro soko ah, ku ke len se toko an. Kutena ikwa ma lula nu ke len se aktolu fah isisyak, ⁷ mweyen ac tila nasnas. Kutena mwet fin kang ma inge, nga ac fah tia insewowo in eis mwe kisa sac. ⁸ Kutena mwet su mongo kac ac fah oasr mwatal ke el oru ma kisakinyuk nu sik

19:2 Lev 11:44–45; 1 Pet 1:16 **19:3** Exo 20:12; Dut 5:16; Exo 20:8; Dut 5:12 **19:4** Lev 26:1; Exo 20:23; 34:17; Dut 17:2–5

oana ma pilasr, ac el ac fah tia sifil pangpang mu el sie sin mwet luk.

9 “Ke pacl kom kosrani ima lom, nik kom telani wheat ma oan sisken ima an, ac nik kom folokla ac telani nufon ma lula uh. **10** Nik kom folokla nu in ima grape lom in orani grape ma sisila, ku in telak grape ma putatla. Filiya nu sin mwet sukasrup ac nu sin mwetsac. Nga LEUM GOD lom.

11 “Nikmet pisrapasr, ku kutasrik, ku kikiap. **12** Nikmet orek wulela ke Inek kom fin ac tia liyaung wulela lom; ma inge ac aklusrongtenye Inek. Nga pa LEUM GOD lom.

13 “Nikmet aklalfonye kutena mwet, ku pisre ma lal. Nikmet sruokya molin mwet orekma lom paht liki len se. **14** Nikmet selngawi mwet sulohngkas, ku filiya kutena ma ye mutun sie mwet kun in tuh oru elan ikori. Akosyu. Nga LEUM GOD lom.

15 “Ke pacl in nununku, kom in pwayena ac suwosna ke pacl kom ac wotela mau. Nik kom wiwimwet nu sin mwet sukasrup, ku sangeng sin mwet kasrup. **16** Nik kom usalik kas kikiap ke kutena mwet, ac ke pacl sie mwet el nununkeyuk nu ke ma su ac ku in eisla moul lal, fahk ma kom etu kac fin ma ac kasrel. Nga LEUM GOD.

17 “Nik kom kolla mulat lom lain kutena mwet, a kom in akwoyela ma komtal tia insese kac, tuh kom in tia orala sie ma koluk ke sripal. **18** Nik kom orek foloksak nu sin kutena mwet, ku

19:9 19:9–10; Lev 27:15; Dut 24:19–22 **19:11** Exo 20:15; Dut 5:19; Exo 20:16; Dut 5:20 **19:12** Exo 20:7; Dut 5:11; Mt 5:33

19:13 Dut 24:14–15 **19:14** Dut 27:18 **19:15** Exo 23:6–8; Dut 16:19 **19:17** Mt 18:15

sruokya srunga lom nu sel in oan paht, a kom in lungse mwet tulan lom oana ke kom lungse kom sifacna. Nga LEUM GOD.

19 “Akos ma sap luk. Nik kom oru kosro nutum in orek fahko nu sin siena kain kosro. Nik kom yoki kain in fita luo in ima se na. Nik kom nukum nuknuk ma otwotla ke kain in turet luo.

20 “Fin akilenyuk mu sie mutan foko el mutan kulansap kien sie mukul a soenna moliyukla el elan sukosokla, na siena mukul fin orek kosro nu sel, eltal ac fah kaiyuk, tusruk ac tia anwuki eltal mweyen mutan sac el sie mutan kohs. **21** Mukul sac fah use soko sheep mukul nu ke acn in utsyak nu in Lohm Nuknuk Mutual sik tuh in mwe kisa in akfalye ma koluk lukma lal. **22** Ac mwet tol el fah oru alu in aknasnas ke sheep soko inge in eisla ma koluk lun mukul sac, ac God El fah nunak munas nu sel.

23 “Ke pacl se kowos utsyak nu in acn Canaan ac yukwiya kutena kain sak ma ac isus fahko, filiya in nunak lowos mu fokinsak inge tia nasnas ke yac tolu emeet uh. Ke lusen pacl sacn kowos fah tia kang fokinsak inge. **24** Ke yac se akakosr, fokinsak nukewa fah kisakinyukla in oana sie mwe kisa in fahkak kulo lowos nu sik, LEUM GOD. **25** Tusruktu ke yac se aklimekosr kowos ku in kang fokinsak uh. Kowos fin oru ma inge nukewa, na sak sunowos uh fah oswe fahko puspis. Nga pa LEUM GOD lowos.

26 “Nik kowos kang kutena ikwa ma srakna

oasr srah kac. Nik kowos orek susfa. **27** Nik kowos koala aunsuf ke likintupowos, ku nawu alut lowos an, **28** ku orek srisring ku sipik monuwos in orek eoksra ke mwet misa. Nga LEUM GOD.

29 “Nik kowos akmwekinye acn nutuwos ke kowos oru tuh elos in kosro ac eis moul kac in lohm alu saya uh. Kowos fin oru ouinge, kowos ac fah forla nu sin god saya, na facl se inge ac fah sesseslana ke ouiya fohkfok. **30** Liyaung len Sabbath, ac sunakin acn ma mwet elos alu nu sik we. Nga LEUM GOD.

31 “Nik kowos som ac suk kas in kasru sin mwet su sramsrar nu sin ngunin mwet misa. Kowos fin oru ma inge, kowos ac fah tia nasnas. Nga LEUM GOD lowos.

32 “Akkalemye sunak lowos nu sin mwet matu, ac akfulatyelos. Kowos in akfulatyeyu, ac akos ma sap luk. Nga LEUM GOD.

33 “Nik kowos oru koluk mwetsac su muta in acn suwos. **34** Oru wo nu selos oana ke kom oru nu sin mwet Israel wiom, ac lungse elos oana ke kom lungse kom sifacna. Esam lah meet kowos tuh mwetsac in facl Egypt. Nga LEUM GOD lowos.

35 “Nik kowos orek kutasrik nu sin kutena mwet ke kowos orekmakin mwe srikasrak kikiap: ke lusa, ke toasriya, ku ke pisa. **36** Orekmakin mwe paun suwohs, lupan toasran

19:26 Gen 9:4; Lev 7:26–27; 17:10–14; Dut 12:16, 23; 15:23; Dut 18:10 **19:27** 19:27–28; Lev 21:5; Dut 14:1 **19:29** Dut 23:17

19:30 Lev 26:2 **19:31** Dut 18:11; 1 Sam 28:3; 2 Tok 23:4; Isa 8:19 **19:33** 19:33–34; Exo 22:21; Dut 24:17–18; 27:19 **19:35** 19:35–36; Dut 25:13–16; Soa 20:10; Ezk 45:10

in pwaye, ac mwe srikasrak an in suwohs. Nga LEUM GOD, God lowos, ac nga uskowosme liki facl Egypt. ³⁷ Akos ma sap nukewa luk ac ma nukewa nga sapkin nu suwos. Nga LEUM GOD.”

20

Mwe Kai Nu Ke Seakos

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses ² elan fahkang nu sin mwet Israel, “Kutena suwos, ku kutena mwetsac su muta inmasrlowos, su asang tulik natu in kisakinyukla nu sin god Molech, ac fah tatngal el sin mwet in acn se inge nufon nwe ke el misa. ³ Kutena mwet su sang sie sin tulik natul nu sel Molech ac oru tuh Lohm Nuknuk Mutual sik in fohkfokla ac aklusrongtenye Ine mutual luk, nga fah lainul, ac tia sifil oekul mu el sie sin mwet luk. ⁴ Tusrukta mwet in acn sac fin pilesru ma mwet sac orala uh ac tia unilya, ⁵ nga ac fah sifacna forang lainul, ac sou lal nufon, ac mwet nukewa ma welul in tia inse pwaye nu sik a elos alu nu sel Molech. Nga fah tia sifilpa oakalos mu elos mwet luk.

⁶ “Fin oasr kutena mwet ma forla ac suk kasru sin mwet su sramsram nu sin ngun fohkfol, nga fah forang lainul ac tia sifilpa oakal mu el sie sin mwet luk. ⁷ Sifacna liyekowosyang tuh kowos in mutual, tuh nga pa LEUM GOD lowos. ⁸ Akos ma sap luk, mweyen nga LEUM GOD lowos, su akmutalyekowosla.”

⁹ LEUM GOD El sang pac oakwuk ten inge nu selos. Kutena mwet su selngawi papa tumal ku nina kial fah anwuki. El sifacna pa sang

mwatan misa lal. ¹⁰ Sie mwet fin orek kosro nu sin mutan kien sie pac mwet Israel, kewana mukul se ac mutan se ma orek kosro fah anwuki. ¹¹ Sie mukul su orek kosro nu sin sie sin mutan kien papa tumal, el akmwekinye papa tumal, ke ma inge mukul sac ac mutan sac kewa ac fah anwuki. Eltal na pa sifacna oru in anwuki eltal. ¹² Mukul se fin kosro nu sin mutan kien sie sie wen natul, el ac mutan sac kewa fah anwuki. Eltal oru ouiya na koluk se, ac sifacna pwanang in anwuki eltal. ¹³ Mukul se fin orek inkane in kosro nu sin sie pac mukul, eltal orala sie ouiya ma arulana srungayuk. Ke ma inge, ac fah anwuki eltal. Eltal sifacna pwanang in anwuki eltal. ¹⁴ Sie mukul fin payukyak sin sie mutan ac oayapa nina kien mutan sac, eltal kewa fah isisyak in misa, ke sripen lumah na koluk se ma eltal orala uh. Kain ouiya se inge fah tia filfilla in orek inmasrlowos. ¹⁵ Mukul se fin orek kosro nu sin soko ma orakrak, mukul sac ac ma orakrak soko an fah anwuki. ¹⁶ Mutan se fin suk inkane in orek kosro nu sin soko ma orakrak, mutan sac ac kosro soko ah kewa ac fah anwuki. Ma na eltal oru pa misa laltal.

¹⁷ Mukul se fin payukyak sin tamtael se lal, ku nu sin acn se nutin papa tumal ku nina kial saya, na eltal fah akmwekinyeyuk ye mutun mwet uh, ac lillilla liki acn mwet uh muta we. El orek kosro nu sin ma loul, ouinge ac fah kaiyuk el oana ma fal in orek nu sel. ¹⁸ Mukul se fin orek

- 20:9** Exo 21:17; Mt 15:4; Mk 7:10 **20:10** Exo 20:14; Lev 18:20;
 Dut 5:18 **20:11** Lev 18:8; Dut 22:30; 27:20 **20:12** Lev 18:15
20:13 Lev 18:22 **20:14** Lev 18:17; Dut 27:23 **20:15** 20:15–16;
 Exo 22:19; Lev 18:23; Dut 27:21 **20:17** Lev 18:9; Dut 27:22

kosro nu sin sie mutan ke pacl mutan sac el mas mutan, eltal kewa fah lisyukla liki inmasrlon mwet uh, mweyen eltal kunausla oakwuk ke ma su tia nasnas.

¹⁹ Mukul se fin orek kosro nu sin sie sin mutan wien papa tumal ku mutan wien nina kial, eltal na kewa fah eis kaiyuk ma fal in orek nu seltal ke sripen pukasr laltal uh. ²⁰ Mukul se fin orek kosro nu sin mutan kien tamulel lun papa tumal ku nina kial, el akmwekinye tamulel sac. Ke ma inge el ac mutan sac fah eis mwata kac; kewana seltal ac fah wangin tulik natu. ²¹ Mukul se fin eisla mutan kien tamulel lal, eltal kewa ac fah wangin tulik natultal. El orala sie ma na tia nasnas, ac akmwekinyala tamulel lal.

²² LEUM GOD El fahk, “Liyaung ma sap luk ac oakwuk luk nukewa, tuh acn Canaan su nga ac us kowos nu we fah tia siskowosla. ²³ Nimet oru facsin lun mwet su muta we. Nga ac lusak mwet pegan liki acn we tuh kowos fah ku in utyak nu we. Nga arulana kwase ouiya koluk lalos. ²⁴ Tusruktu nga wuleot tari nu suwos ke facl se inge, sie acn mut ac kasrup fohk we, tuh in ma lowos, ac nga fah sot nu suwos. Nga LEUM GOD lowos, ac nga srikowosla tari liki inmasrlon mutunfacl nukewa saya. ²⁵ Ke ma inge, kowos fah arulana oru in kalem inmasrlon kosro ac won ma nasnas ac ma su tia nasnas. Nimet kowos kang kosro ku won ma nga akkalemye tari mu tia nasnas. Kowos fin kang ma inge, na ac oru kowos tia nasnas. ²⁶ Kowos fah mutal ac fah ma luk mukena, mweyen nga LEUM GOD, ac

nga mutal. Nga srikowosla liki mutunfacl saya tuh kowos fah ma luk mukena.

²⁷ “Kutena mukul ku mutan su sramssram nu sin ngunin mwet misa ac fah tatngal el nwe ke el misa; ac kutena mwet su oru ouinge uh, el sifacna oru elan misa.”

21

Mutal Lun Mwet Tol

¹ LEUM GOD El sapkin nu sel Moses elan fahkang nu sin mwet tol in fwil natul Aaron, ac fahk, “Wangin mwet tol fah sifacna oru elan tia nasnas ke sripen el wi orekma ke mas misa ke pacl sie mwet in sou lal ah misa, ² sayen nina kial, papa tumal, wen se natul, acn se natul, tamulel se lal, ³ ku tamtael lolap se lal su muta in lohm sel. ⁴ El fah tia akfohkfokyal sifacna ke misa lun mwet su kupasr nu sel ke sripen payuk.

⁵ “Wangin mwet tol ac fah resai kutena ip ke sifal, ku kalla sisken alut lal, ku sipik manol in akkalemye lah el asor. ⁶ Enenu elan mutal na ac tia aklusrongtenye Inek. El oru kisa ke mwe mongo nu sik, ke ma inge el enenu in mutal. ⁷ Sie mwet tol fah tiana payuk sin sie mutan kosro su eis molin kosro lal, ku sie mutan su tia virgin, ku sie su mukul tumal sisella. Sie mwet tol el mutal. ⁸ Enenu mwet uh in akilen mu mwet tol el sie mwet mutal, mweyeyen el oru kisa ke mwe mongo nu sik. Nga pa LEUM GOD. Nga mutal ac nga oru mwet luk in mutal. ⁹ Fin acn nutin sie mwet tol el orek kosro in eis moul kac, el akmwekinye papa tumal, na enenu in isisyak el nwe ke el misa.

10 “Oil in akmusra okwokyang tari nu fin sifen Mwet Tol Fulat, ac el akmutalyeyuk in nukum nuknuk lun mwet tol. Ke ma inge tia enenu in miraung sifal, ac el tia enenu in seja nuknuk lal in akkalemye lah el asor. **11** El fah tia som nu yen mano misa oan we — finne papa tumal ku nina kial, el fah tia akkolukyal kac. **12** Oil in akmusra lun God lal oan facl, ke ma inge el fah tia akfohkfokye Lohm Nuknuk Mutual sik ke el illa liki in som nu ke mas misa. Nga LEUM GOD. **13** El fah payuk sin sie virgin, **14** ac tia sie katinmas ku sie mutan su mukul tumal sisella, ku sie mutan kosro su eis molin kosro lal. El fah payukna sin sie virgin in sruf lal sifacna. **15** El fin tia oru ma inge, tulik natul, su fal in mutual, ac fah tia nasnas. Nga LEUM GOD, ac nga srella tari tuh elan Mwet Tol Fulat.”

16 LEUM GOD El sapkin nu sel Moses, ac fahk, **17** “Fahkang nu sel Aaron, wangin sie mwet inmasrlon sou lom su oasr kutena acn sukapas ke mano fah ase nu sik mwe kisa mongo. Oakwuk se inge ac fah ma nwe tok. **18** Wangin sie mwet su sukapas in mano fah orek kisa: tia sie su kun, ku ul, ku musalla mano, ku fihkala; **19** tia sie su ulla pao ku nia; **20** tia sie su foingyak ku sie su srikac; tia sie su maskin muta ku mas ke kolo; ac tia sie eunuch.* **21** Wangin mwet in fwil natul Aaron, mwet tol, su oasr acn musalla in mano fah oru kisa mwe mongo nu sik. **22** Kain mwet se inge ku in kang mwe mongo ma kisakinyuk nu sik, kewana mongo mutual ac mongo arulana mutual, **23** tusruktu ke sripen el sukapas in mano,

* **21:20** eunuch: liye Kalmen Kutu Kas.

el fah tia kalukyang nu ke lisrlisr mutal, ku tuku apkuran nu ke loang uh. El fah tiana akkolukye ma mutal inge, mweyen nga LEUM GOD, ac nga oru tuh ma inge in mutal.”

²⁴ Pa inge ma Moses el fahk nu sel Aaron, nu sin wen natul Aaron, ac mwet Israel nukewa.

22

Mutallana Lun Mwe Kisa

¹ LEUM GOD El sapkin nu sel Moses ² elan fahk nu sel Aaron ac wen luo natul, “Kowos fah tia akpusiselye Ine mutal luk, ke ma inge kowos fah aklosye kowos sifacna ke kowos ac orekma ke mwe kisa mutal ma mwet Israel elos kisakin nu sik. Nga LEUM GOD. ³ Kutena sin fwil nutuwos fin tia nasnas ac el tuku apkuran nu ke mwe kisa mutal su mwet Israel elos kisakin nu sik, na mwet sacn el tia ku in sifilpa kulansap ke loang uh. Oakwuk se inge ac fah ma nu ke pacl nukewa fahsru. Nga LEUM GOD.

⁴ “Wangin sie sin mwet tol in fwil natul Aaron su oasr mas sensenkinyuk ke mano,* ku sroano koluk soror kacl, fah kang kutena mwe kisa mutal nwe ke na el nasnasla. Kutena mwet tol el fah tia nasnas el fin kahlye kutena ma su tia nasnas ke sripen el pulsalla monin ma misa, ku fin oasr sroano koluk fahsr kacl, ⁵ ku el fin pulsalla soko kosro ku sie mwet ma tia nasnas. ⁶ Ouinge, kutena mwet tol su tia nasnas el fah mutana in tia nasnas lal nwe ke ekela, ac finne ekela el fah tiana kang kutena mwe kisa mutal

* ^{22:4} mas sensenkinyuk ke mano: pa musen lepa ku kutu pac mas upa ke mano.

nwe ke na el yihla. ⁷ Tukun faht uh tili, na el fah nasnasla ac el ku in kang mwe kisa mutal, su pa ingan mwe mongo nal. ⁸ El fah tia kang ikwen kutena kosro ma sifacna misa ku anwuki sin kosro lemnak; ma inge ac oru el tia nasnas. Nga LEUM GOD.

⁹ “Mwet tol nukewa fah liyaung oakwuk ma nga orala inge. Elos fin tia liyaung, na ac fah oasr mwatalos ac elos ac misa, ke sripen elos seakos oakwuk mutal luk. Nga LEUM GOD, ac nga akmutalyalos.

¹⁰ “Mwet in sou lun mwet tol mukena fah ku in mongo ke mwe kisa mutal; wangin sie mwet saya ku in kang — finne mwet su mutwata walil, ku mwet ma el moli nu se in orekma lal. ¹¹ Tusrukta sie mwet foko lun mwet tol, su el molela ke mani lal sifacna, ku su ma isusla in lohm sel, fah ku in mongo ke mwe mongo ma itukyang nun mwet tol. ¹² Sie acn nutin mwet tol su payuk sin sie mwet su tia mwet tol, fah tia ku in kang kutena mwe kisa mutal. ¹³ Tusrukta sie acn nutin mwet tol ma wangin tulik natu ac el katinmasla, ku su ma mukul tuma uh sisla, ac el foloko in tuh muta inpoun papa tumal in lohm sel, el ku in kang mongo itukyang nun papa tumal ke sripen el sie mwet tol. Mwet na in sou lun mwet tol mukena pa ku in kang ma inge.

¹⁴ “Kutena mwet su tia ma in sou lun mwet tol fin mongo ke mwe kisa mutal ke tia etu lal, el fah moli nu sin mwet tol molin ma el kangla, ac laesla ke percent longoul. ¹⁵ Mwet tol el fah tia aklusrongtenye mwe kisa mutal, ¹⁶ ke el lela kutena mwet su tia fal in mongo kac in kang. Ouiya se inge ac fah sang mwata ac kalya nu sin

kain mwet se inge. Nga LEUM GOD, ac nga oru kisa inge in mutal."

17 LEUM GOD El sapkin nu sel Moses **18** elan sang nu sel Aaron, wen natul kewa, ac nu sin mwet Israel nukewa oakwuk inge. Pacl se kutena sin mwet Israel, ku mwetsac su muta in facl Israel, oru sie kisa firir, finne ma in akfalye sie wulela, ku ke engan na lal in oru, kosro mwe kisa uh ac fah tia oasr kutena ma koluk ke manol. **19** In oru tuh mwe kisa uh in ohi sin God, enenu in kosro mukul soko su wanginna ma koluk ke mano. **20** Kom fin kisakin kutena kosro su oasr ma koluk ke mano, LEUM GOD El ac tia insewowo kac. **21** Mwet se fin oru sie kisa in akinsewowo nu sin LEUM GOD, finne ma in akfalye sie wulela, ku sie mwe sang ke insewowo na lal, kosro in kisa uh fah tia oasr kutena ma koluk ke mano, in mau wo sin LEUM GOD. **22** Nimet kisakin nu sin LEUM GOD kutena kosro ma kunla muta, ku sukapasla, ku kanteyuki, ku oasr sroninfaf kac, ku aryurla, ku turupweni mano. Nimet kisakin kain kosro ingan fin loang uh nu ke mwe kisa mongo. **23** Tusruktu fin mwe kisa ke lungse na lom, kom ku in sang soko kosro ma isusla tuh sufus mano, ku matkang, a tia ma in akfalye sie wulela. **24** Nimet sang nu sin LEUM GOD kutena kosro ma atrol itatu, ku mihsalik, ku futunla, ku laslasla. Ma inge tia lela in kisakinyuk in facl suwos.

25 Nimet sang kutena kosro ma kowos eis sin mwetsac tuh in mwe kisa in mwe mongo. Kain kosro ingan lumweyuk mu oasr ma koluk ke manol ac God tia insewowo kac.

²⁶ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ²⁷ “Ke pacl se osweyukla soko cow ku soko sheep ku soko nani, kosro fusr soko ah enenu in mutana yurin nina kial ke len itkos, ac ke len se akoalkosr fahlia, el fah ku in ituk nu ke mwe kisa firir nu sin LEUM GOD. ²⁸ Nimet kisakin soko cow ac cow fusr natul, ku soko sheep ac sheep fusr natul, ku soko nani ac nani fusr natul ke len sefanna. ²⁹ Ke pacl kom oru sie kisa in sang kulo nu sin LEUM GOD, oru in fal nu ke oakwuk ma orekla nu kac an, tuh kisa lom in fah mwe insewowo nu sel: ³⁰ kangla ke len sacna, ac tia filiye kutu nu ke len tok an.”

³¹ LEUM GOD El fahk, “Akos ma nga sapkin. Nga LEUM GOD. ³² Nimet aklusrongtenye Ine mutual luk. Mwet Israel nukewa enenu in akilen lah nga mutual. Nga LEUM GOD, ac nga oru kowos in mutual; ³³ ac nga uskowosme liki acn Egypt tuh nga fah God lowos. Nga LEUM GOD.”

23

Len In Kufwa Lulap Lun Mwet Israel

¹ LEUM GOD El sang nu sel Moses ² oakwuk ten inge nu ke len in kufwa lulap ke mwet Israel elos fah fahsreni in alu. ³ Oasr len onkosr nu suwos in oru orekma lowos, a esam lah len se akitkosr len Sabbath, sie len in mongla. Ke len sacn kowos fah tia orekma, a kowos fahsreni in alu. Sabbath uh ma lun LEUM GOD in kutena acn ma kowos muta we. ⁴ Sulkakinelik len in kufwa inge nu ke pacl ma srisrngiyuki nu kac uh.

23:3 Exo 20:8–10; 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Dut 5:12–14

*Kufwen Alukela Ac Kufwen Bread Tia Akpulol
(Oekyuk 28:16–25)*

⁵ Kufwen Alukela uh ma orek in akfulatyé LEUM GOD, mutawauk ke faht uh ac tili ke len se aksingoul akosr in malem se meet. ⁶ Ke len se aksingoul limekosr Kufwen Bread Tia Akpulol mutawauk, ac ke lusen len itkosr kowos fah tia kang kutena kain in bread ma oasr mwe pulol kac. ⁷ Ke len se oemeet ke len inge kowos fah tukeni nu sie in alu, ac tia oru kutena orekma ma kowos oru ke len saya uh. ⁸ Sang kisa in mwe mongo lowos nu sin LEUM GOD ke len itkosr. Ke len se akitkosr uh kowos fah sifilpa tukeni in alu, tusruktu kowos fah tia oru kutena orekma ma kowos oru len nukewa.

⁹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ¹⁰ “Kaskas nu sin mwet Israel ac fahk nu selos, ‘Ke kowos utyak nu in facl se su nga ac sot nu suwos, ac kowos kosrani fokin ima uh, kowos fah use kahp in fahko se meet nu sin mwet tol. ¹¹ El fah sang tuh in sie mwe kisa mutual nu sin LEUM GOD, tuh God El fah insewowo keiwos. Mwet tol el fah oru kisa se inge ke len se tukun Sabbath uh. ¹² Ke len se kowos use mwe kisa ke wheat uh, kowos fah oayapa kisakin soko sheep fusr mukul yac se matwa su wanginna acn koluk ke mano, tuh in sie mwe kisa firir. ¹³ Sang pac paun akosr ke flao ma aryarak ke oil in olive in wi, tuh in sie kisa in mwe mongo. Foulin kisa se inge ac fah akinsewowyé LEUM GOD. Kowos sang pac cup akosr ke wain in wi kisa se inge. ¹⁴ Nimet

23:5 Exo 12:1–13; Dut 16:1–2 **23:6** 23:6–8; Exo 12:14–20;
23:15; 34:18; Dut 16:3–8

kowos kang kutena wheat ma tufahna kinkinla uh, finne takmwek, ku manmanla, ku umla nu ke bread, nwe ke na kowos use kisa se inge nu sin God. Oakwuk se inge ac fah akilenyuk sin fwil nutuwos nukewa ke pacl nukewa fahsru uh.’ ”

*Kufwen Kosrani
(Oekyuk 28:26–31)*

15 Oakla wik fon itkosr, mutawauk ke len se tukun Sabbath se ma kowos use kahp in wheat in tuh itukyang nu sin LEUM GOD. **16** Ke len se aklumngaul, len se tukun Sabbath se akitkosr, kowos sifilpa sang nu sin LEUM GOD sie pac kisa sasu ke wheat. **17** Kais sie sou fah use lukwa lof in bread ac sang nu sin LEUM GOD tuh in sie mwe kite srisrla. Kais soko lof fah orekla ke paun in flao akosr ma oasr mwe pulol kac, na umla ac itukyang nu sin LEUM GOD tuh in sie kisa ke fahko se meet ke wheat ma kowos kosrani. **18** Ac kowos fah sang bread inge wi sheep fusr itkosr yac se matwa, soko cow mukul, ac lukwa sheep mukul, ac ma inge nukewa fah wanginna ma koluk ke mano. Ma inge ac itukyang tuh in sie mwe kisa firir nu sin LEUM GOD wi pac sie kisa wheat ac sie kisa wain. Foulin mwe kisa inge fah akinsewowy LEUM GOD. **19** Oayapa kisakin soko nani mukul tuh in sie kisa ke ma koluk, ac lukwa sheep fusr mukul yac se matwa tuh in sie kisa in akinsewowo. **20** Mwet tol el fah sang bread wi sheep fusr lukwa tuh in sie mwe kite srisrla nu sin LEUM GOD, su ac ma nu sin mwet tol. Kisa inge kewa ma mutual. **21** Ke len sac kowos fah tia oru kutena orekma ma kowos

oru len nukewa, a kowos in pangoneni mwet uh in alu. Fwil nutuwos nukewa ac fah akfulatyen oakwuk se inge ke pacl nukewa fahsru, in kutena acn elos muta we.

22 Ke kowos kosrani ima lowos uh, nik kowos sunala wheat ma oan ke sisken ima uh, ac tia pac folokla in kunesla ma lula in ima uh. Filiya ma inge nu sin mwet sukasrup ac mwetsac. LEUM GOD El God lowos.

*Kufwen Yac Sasu
(Oekyuk 29:1–6)*

23 LEUM GOD El fahk nu sel Moses, **24** “Kaskas nu sin mwet Israel ac fahk, ‘Ke len se oemeet in malem se akitkosr* kowos fah akfulatyen sie len in mongla, sie len in esmakin su sulkakinyuk ke pusren mwe ukuk in pagon mwet uh in fahsreni nu ke alu. **25** Sang sie kisa in mwe mongo nu sin LEUM GOD, ac tia oru kutena orekma ma kowos oru len nukewa.’”

*Sie Len In Eela Ma Koluk
(Oekyuk 29:7–11)*

26 LEUM GOD El kaskas nu sel Moses ac fahk, **27** “Len aksingoul in malem se akitkosr pa len in eela ma koluk. Ac fah sie len in tukena mutual lowos in alu. In len sac kowos fah lalo ac tia kang kutena ma, ac kowos in oru sie kisa in mwe mongo nu sin LEUM GOD. **28** Nimet kowos oru kutena orekma ke len sac, mweyen len in oru ouiya mutual nu ke eela ma koluk. **29** Mwet se fin kang kutena ma ke len sac el

23:22 Lev 19:9–10; Dut 24:19–22 * **23:24** malem se akitkosr: pa yac sasu lun mwet Jew. **23:26** 23:26–32; Lev 16:29–34

fah tia sifil akilenyuk mu el sie sin mwet lun God. ³⁰ Ac mwet se fin oru kutena orekma ke len sac, LEUM GOD El fah sifacna oru mwet sac in misa. ³¹ Oakwuk se inge ma nu sin fwil nutuwos nukewa, in kutena acn ma elos muta we. ³² Mutawauk ke pacl se faht uh ac tili ke len se akeu in malem sac, nwe ke faht uh tili ke len aksingoul, kowos akfulatye len se inge tuh in sie len sririla nu ke mongla, su mwet uh in tiana kang kutena ma.”

*Kufwen Iwen Aktuktuk
(Oekyuk 29:12–40)*

³³ LEUM GOD El kaskas nu sel Moses ac fahk, ³⁴ “Fahkang nu sin mwet Israel, ‘Ke len aksingoul limekosr in malem se akitkosr, kowos fah oru Kufwen Iwen Aktuktuk nu sin LEUM GOD ke lusen len itkosr. ³⁵ In len se oemeet ke len inge, kowos fah tukeni in alu, ac tia oru kutena orekma ma kowos oru len nukewa. ³⁶ Kais sie len ke len itkosr inge kowos fah oru kisa ke mwe mongo. Ke len se akoalkosr, kowos sifilpa tukeni in alu ac oru sie kisa ke mwe mongo. Len in alu se pa inge, ac kowos fah tia oru kutena orekma.’”
(

³⁷ Pa inge len in kufwa mutual su kowos fah akfulatye LEUM GOD kac, ac tukeni in alu, ac usani mwe kisa ke mwe mongo, mwe kisa firir, mwe kisa wheat, mwe kisa wain, ac mwe kisa saya, oana ma oakwuk nu suwos ke kais sie len. ³⁸ Len in kufwa inge ac orek pacna sayen oakwuk lun len Sabbath uh, ac kisa inge ac weang pacna mwe sang lowos, ac kisa in akfalye wuleang, ac

kisa ma orek na ke insewowo lowos sifacna, ma kowos sang nu sin LEUM GOD uh.)

³⁹ Tukun kowos kosrani ima lowos uh, kowos akfulatye kufwa se inge ke len itkosr, mutawauk ke len aksingoul limekosr in malem se akitkosr. Ac len se oemeet an ac fah sririla mu sie len in mongla. ⁴⁰ In len sacn, kowos eis kutu fokinsak ma wo emeet ke sak in ima lowos an, us kutu lesak palm ac kutu lesak ma ungung insroa, ac mutawauk in oru kufwa in akfulatye LEUM GOD lowos. ⁴¹ Oru akfulat lowos an ke len itkosr. Oakwuk se inge ac fah karinginyuk sin fwil nutuwos nukewa nwe tok. ⁴² Mwet Israel nukewa fah mutana in lohm in aktuktuk inge ke len itkosr, ⁴³ tuh fwill tulik nutuwos fah etu lah LEUM GOD El tuh oru mwet Israel in mutana ke iwen aktuktuk ke El kololosme liki facl Egypt. El pa LEUM GOD lowos.

⁴⁴ Ouinge Moses el sang nu sin mwet Israel oakwuk ma elos in oru nu ke kufwa mutual inge in akfulatye LEUM GOD.

24

Oakwuk Nu Ke Karinginyen Lam In Lohm Nuknuk Mutual (Exodus 27:20–21)

¹ LEUM GOD El fahkang nu sel Moses ² elan sang oakwuk ten inge nu sin mwet Israel: “Use oil in olive nasnas ma wo oemeet nu ke lam in Lohm Nuknuk Mutual, tuh kalmen lam uh fah oanna firirir wo. ³ Ke eku nukewa Aaron el fah akosak lam uh ye mutun LEUM GOD, ac liyaung tuh in oanna firir nwe ke lenelik, likin lisrlisr uh ke mutun Tuptup in Wuleang su oan

in Acn Mutal Na Mutal. Oakwuk se inge ac fah karinginyuk in pacl nukewa fahsru. ⁴ Aaron el ac fah karingin lam uh fin sukan lam su orek ke gold nasnas, ac liyaung tuh in firirrir pacl nukewa ye mutun LEUM GOD.”

Bread Ma Kisakinyuk Nu Sin God

⁵ Eis paun longoul akosr ke flao ac munanak singoul lukwa lof in bread. ⁶ Takunla lof inge nu ke tak lukwa, kais onkosr ke tak soko, fin tepu ma akmusrala ke gold nasnas ac oan ye mutun LEUM GOD. ⁷ Sang kutu mwe keng nasnas ke kais soko tak, srulun mwe kisa mongo nu sin LEUM GOD, in eis acn sin bread uh. ⁸ Ke len Sabbath nukewa in pacl fahsru uh, bread inge fah filiyuki ye mutun LEUM GOD. Pa inge ma kunen mwet Israel nwe tok. ⁹ Bread inge ma nal Aaron ac fwil natul, ac elos fah mongo kac in sie acn mutal, tuh pa inge sie ip su arulana mutal ke mwe mongo su kisakinyuk nu sin LEUM GOD, ma nun mwet tol.

Kaiyuk Nu Sel Su Selingawi LEUM GOD

¹⁰ Oasr sie mukul su nina kial mwet Israel ac papa tumal mwet Egypt. El som nu yen mwet Israel muta we, na el ac sie mwet Israel uh akukuinla we. ¹¹ Na wen se nutin mutan Israel sac kaskas enum ac selngawi Inen LEUM GOD, ac elos usalla nu yorol Moses. Inen nina kial pa Shelomith, su ma natul Dibri, sie mwet in sruf lal Dan. ¹² Na elos filiya nu in kapir, ac soano tuh LEUM GOD Elan akkalemye nu selos ma in orek nu sel.

13 LEUM GOD El fahk nu sel Moses, **14** “Usla mwet sacn liki nien aktuktuk uh. Mwet nukewa ma lohng selnga lal fah filiya pao fin sifal in orek loh lainul lah oasr mwatal, na mwet in acn sac nufon fah tanglal nwe ke el misa. **15** Na kom fahkak nu sin mwet Israel lah kutena mwet su selngawi God, fah eis mwata fal nu ke selnga lal — **16** ac fah anwuki el. Kutena sin mwet Israel, ku mwetsac su muta inmasrlon mwet Israel, ma selngawi LEUM GOD ac fah tatngal sin mwet in acn sac nwe ke el misa.

17 “Kutena mwet su orek akmas, fah anwuki pac el, **18** ac kutena mwet su uniya kosro nutin siena mwet, fah enenu elan aolla. Kalmac pa: moul sang moli moul.

19 “Kutena mwet fin kunausla monin sie mwet, ma na el oru inge ac fah orek pac nu sel. **20** El fin koteya soko sri, soko sri kacl fah koteyuki; el fin tipalla sie atronmuta, sie atronmutal fah tipulyukla; el fin tokla soko wihs, na soko wihsel fah tuktukla. Kutena ma el kunausla ke sie mwet, ac fah folokinyuk pac nu sel. **21** Kutena mwet su uniya soko kosro fah aolla, tusrukta kutena mwet su uniya sie mwet fah anwuki. **22** Ma sap se inge ma nu suwos nukewa, mwet Israel ac mwetsac su muta inmasrlowos, mweyen nga LEUM GOD lowos.”

23 Tukun Moses el fahkak ma inge nu sin mwet Israel, elos usla mwet sac nu likin nien aktuktuk uh ac tanglal nwe ke el misa. Ouinge mwet Israel elos oru oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses.

24:17 Exo 21:12 **24:20** Exo 21:23–25; Dut 19:21; Mt 5:38

24:22 Oek 15:16

25

*Yac Se Akitkosr
(Deuteronomy 15:1-11)*

¹ LEUM GOD El kaskas nu sel Moses fin eol Sinai ac sap elan ² sang oakwuk inge nu sin mwet Israel. “Pacl se kowos utyak nu in facl se su LEUM GOD El ac sot nu suwos, kowos fah akfulatye LEUM GOD ke kowos tia yoki facl sac ke yac akitkosr nukewa. ³ Kowos fah yukwi ima lowos, aknasnasye lah ke grape sunowos, ac kosrani fahko kac ke yac onkosr. ⁴ Tusrukta yac se akitkosr ac fah yac in na mongla se nu ke facl sac, sie yac su kisayang nu sin LEUM GOD. Nimet kowos yukwi ima lowos ku aknasnasye lah in grape sunowos an. ⁵ Kowos fah tia pacna kosrani wheat ma sifacna kapak, ac tia sifani fahko ke grape sunowos ma kowos tia aknasnasye ah. Yac in na mongla se lun acn nukewa in facl sac pa inge. ⁶ Acn uh finne tia imaiyuk ke pulan yac sacn, ac srakna ku in asot mwe mongo nowos ac nun mwet foko lowos, ac mwet kowos moli in orekma lowos, ac mwetsac su muta inmasrlowos, ⁷ oayapa kosro muna nutuwos, ac kosro lemnak su muta inimae. Ma nukewa ma kap ke facl sac fah ku in mongo.

Yac In Folokyang

⁸ “Oakla yac itkosr pacl itkosr, pa toeni orala yac angngaul eu. ⁹ Na in len se aksingoul ke malem se akitkosr, su Len in Eela Ma Koluk, kowos supwala sie mwet in ukya sie mwe ukuk ke el fahsr sasla fin acn sac nufon. ¹⁰ In ouiya

se inge kowos fah srela yac se aklumngaul,* ac sulkakin mu ac sie pacl in sukosok nu sin mwet nukewa su muta in fahl sac. Ke yac se inge acn nukewa su tuh kukakinyukla fah folokyang nu sin mwet su la acn inge meet, ku nu sin fwil natul, ac kutena mwet su tuh kukakinyukla in mwet kohs, fah folokla nu yurin sou lal. ¹¹ Kowos fah tia yukwi ima lowos, ku telani fahko ma sifacna kapak, ku sifani fahko ke ima in grape lowos ma tia kifwiyukla. ¹² Yac nufon sac ac fah mutual nu suwos; kowos fah mongo na ke ma sifacna kapak in ima lowos.

¹³ “Ke yac se inge acn nukewa ma kukakinyukla fah folokyang nu sin mwet la meet ah. ¹⁴ Ke ma inge, kowos fin kukakin acn lowos nu sin mwet Israel wiowos, ku moul acn selos, nik kowos orek inkane kutasrik. ¹⁵ Molin acn sacn ac fah oakwuk fal nu ke pisen yac ma acn sacn ac ku in oswe fahko meet liki Yac in Folokyang se tok ah. ¹⁶ Fin ac yac pus, molo an enenu in yohk, ac fin yac na pu, na molo an enenu in srik, mweyen ma ac kukakinyukla uh ac wiwi pisa ku lupan fahko ma ac tuku ke acn sac. ¹⁷ Nimet orek kutasrik nu sin mwet Israel wiowos, a kowos in akos LEUM GOD lowos.

Mwe Elya In Nunak Lun Mwet Uh Ke Yac Akitkosr

* **25:10** yac se aklumngaul: mwet meet elos pangon yac se inge “Jubilee” su kalmeya pa yac in orek engan lulap ac sulkakin ke mwe ukuk ma orek ke koen sheep mukul; sripa se ma yohk in yac sac pa folokinyukyang mwet kohs nu yurin sou lalos, oayapa kutena acn ma kukakinyukla ac folokyang nu yurin mwet la meet ah.

18 “Akos ma sap ac ma oakwuk nukewa lun LEUM GOD, tuh kowos fah ku in muta in misla fin facl se inge. **19** Facl se inge ac fah isus fahko, ac kowos fah mutana in mut ac wangin fosrnga lowos.

20 “Tusruktu, sahp ac oasr mwet fah siyuk lah mea ac mongo ke yac se akitkosr, ke wangin ma ac yoki ac wangin fahko sifeyukyak. **21** LEUM GOD El ac fah akinsewowyoe acn uh ke yac se akonkosr, tuh ima lowos fah oswe mwe mongo ma ac fal nu ke yac tolu. **22** Ke kowos yukwi ima lowos ke yac se akoalkosr, kowos ac srakna kang mwe mongo ma lula ke ma kowos sifani ke yac se akonkosr ah, su ac fal nu suwos in mongo kac nwe ke kowos kosrani ma kowos yukwi ke yac sacn.

Folokyang Lun Acn Nu Sin Mwet La

23 “Acn lowos fah tiana kukakinyukla in tuh lun sie mwet nwe tok, mweyen tia ma lowos — ma lun God, ac kowos oana mwetsac su ma filfilyang in orekmakin acn uh.

24 “Ke pacl se kukakinyukla sie acn uh, enenu in akilenyuk lah oasr suwohs lun mwet se ma la acn sac meet in sifilpa molela. **25** Fin sie mwet Israel sukaszupla tuh pwanang elan kukakunla acn lal uh, ac enenu in mwet se ma fototo oemeet nu sel in sou lal pa in molela uh. **26** Mwet se ma wangin sou lal in sifil moli acn sac, sahp ac tok oasri ma lal ac el ku in sifacna sifilpa molela. **27** Fin ouinge, el enenu in moli nu sin mwet se ma tuh molela acn sac ke sie lupa ma ac fal nu ke lusen pacl lula nu ke Yac in Folokyang se tok uh, mweyen pa inge pacl se acn sac ac nuna

folokyang nu sel. ²⁸ Tusruktu fin tia fal lupon mani yorol in sifil molela acn sac, na ac oanna ye karinginyuk lun mwet se ma molela sel ah nwe ke sun Yac in Folokyang se tok uh. Ke pacl sacn ac fah folokyang nu sin mwet se la acn sac meet ah.

²⁹ “Sie mwet fin kukakin lohm sel in sie siti ma kalkalak, oasr suwohs lal in sifilpa molela ke yac fon se tukun len se kukala uh. ³⁰ Tusruktu el fin tia sifilpa molela ke yac sac, ac wanginla suwohs lal in sifil moli, na lohm sac ac ma lac sin mwet se ma molela uh, ku fwil natul nwe tok. Na ac fah tia folokyang nu sin mwet se meet ah ke Yac in Folokyang sac. ³¹ Tusruktu lohm ma oan ke inkul ma tia kalkalak uh ac fah orek oana ima uh — mwet se ma la na pwaye meet ah, oasr suwohs lal in sifil molela, ac enenu in folokyang nu sel ke Yac in Folokyang. ³² Tusruktu, oasr suwohs lun mwet Levi in sifil molela lohm selos ke siti ma srisrngiyuki elos in muta we, ke kutena pacl. ³³ Fin sie lohm in siti inge tuh kukakinyukla sin sie mwet Levi ac el tia sifil molela, na ac enenu in folokyang nu sel ke Yac in Folokyang sac, mweyen lohm sin mwet Levi ma oan in siti selos uh ac ma na selos nwe tok. ³⁴ Tusruktu acn in ima ma oan raunla siti lun mwet Levi, ac fah tiana kukakinyuk. Acn inge ma na selos nwe tok.

Mani In Kasru Mwet Sukasrup

³⁵ “Sie mwet Israel wiom su muta apkuran nu yurum fin sukasrupla ac tia ku in konauk inkane in kasru nu sel, kom fah sang kasru nu sel oana ke kom oru nu sin mwet su kom moli in orekma lom, tuh el fah ku in mutana

apkuran nu yurum. ³⁶ Nik kom eis kutena ma laesla sel, a akos God, ac lela mwet Israel wiom in mutana apkuran nu yurum. ³⁷ Nimet kom oru elan moli ma ac laesla lupan mani ma kom kasrel kac, ac nimet orek kapak ke mwe mongo ma kom kukakin nu sel. ³⁸ Pa inge ma LEUM GOD lowos El sapkin, El su uskowosme liki facl Egypt in tuh sot facl Canaan lowos, ac in tuh God lowos.

Aksukosokyela Mwet Kohs

³⁹ “Sie sin mwet Israel wiom su muta apkuran nu yurum fin sukasrupla ac sifacna kukakunulot nu sum oana sie mwet foko, kom fah tia sang elan oru orekma lun sie mwet kohs. ⁴⁰ El fah muta yurum oana sie mwet kom moli nu se, ac kulansap nu sum nwe ke sun Yac in Folokyang se tok uh. ⁴¹ In pacl sac, el ac tulik natul fah som liki kom, ac folokla nu yurin sou lal ac nu ke acn sin mwet matu lal su somla. ⁴² Mwet Israel elos mwet kohs nu sin LEUM GOD, ac El usalosme liki facl Egypt. Elos fah tia kukakinyuk nu ke mwet kohs. ⁴³ Nimet kom oru upa nu selos, a kom in akos God lom. ⁴⁴ Kom fin enenu mwet foko, kom ku in moli sin mutanfahl ma raunikomla. ⁴⁵ Kom ku pac in moli tulik nutin mwetsac su muta inmasrlowos. Tulik inge ma isusla in facl suwos elos ku in ma lowosla, ⁴⁶ ac kom ku in eisalosyang in mwe usru nu sin tulik mukul nutum, su elos ac kulansupu ke lusen moul lalos nufon. A kom fah tiana oru in upa nu sin kutena mwet Israel wiom.

⁴⁷ “Fin fahsr nwe sie mwetsac su muta yurum el ekla sie mwet kasrup, ac sie mwet Israel wiom el sukasrupla ac sifacna kukakunulang tuh elan mwet foko nu sin mwetsac sac, ku nu sin sou lun mwetsac sac, ⁴⁸ srakna oasr suwohs lun mwet Israel sac in sifilpa moliyukla el tukun kukala el uh. Sie sin tamulel lal, ⁴⁹ ku mukul wien papa ku nina kial, ku mwet nutin tamulel ku tamtael lun papa ku nina kial, ku sie pacna su sou fototo lal, ku in sifil molella. Ku el sifacna, fin oasri mani lal ma ac fal in molella, el ku in sifacna molella elan suklosokla. ⁵⁰ El enenu in aetuila nu sin mwet se ma molella ah, ac eltal fah oakla pisen yac ma el kukakunulla sifacna kac me nu ke Yac in Folokyang se tok uh, ac oaki molin suklosokla lal fal nu ke lupan moul ma orekmainyuk nu sin mwet ma orekma ac moul nu se.

⁵¹ “Fin srakna pus yac lula uh, molin suklosokla lal uh ac fah oekyuk fal nu ke pisen yac lula, na pisa se inge ac fah folokinyuk nu sin mwet se ma molella ah. ⁵² A fin yac na pu pa lula nu ke Yac in Folokyang se tok uh, el fah akfalye molin suklosokla lal uh fal nu ke molin yac lula inge, ⁵³ oana ke el fin orekma ac moul nu sel ke oakwuk lun molin yac. Leum se ma el orekma nu se uh fah tia oru in upala nu sel. ⁵⁴ El fin tiana aksukosokyeyukla ke kutena sin ouiya inge, na el, ac tulik natul, fah aksukosokyeyukla ke Yac in Folokyang se tok uh. ⁵⁵ Sie mwet Israel tia ku in orekma in mwet kohs nwe tok, mweyen mwet Israel elos mwet kulansap nu sin LEUM GOD. El usalosme liki facl Egypt. El pa LEUM GOD lalos.”

26

*Mwe Inseuwowo Ke Sripen Akos
(Deuteronomy 7:12–24; 28:1–14)*

¹ LEUM GOD El fahk, “Nimet kowos orala kutena god lusrongten, ku tulokunak kutena ma sruloala, ku sru eot, ku taflela kutena eot kowos in alu nu kac. Nga LEUM GOD lowos. ² Karinganang len in kufwa mutal nukewa, ac sunakin acn se su mwet uh alu nu sik we. Nga LEUM GOD.

³ “Kowos fin moul fal nu ke ma sap luk ac akos ma nga sapkin, ⁴ nga fah supu af nu suwos ke pacl fal, tuh facl suwos fah oswe fahko, ac sak in imae fah isus fahko. ⁵ Sacn sunowos ac fah arulana ungung, oru kowos ac srakna kosrani ke wheat a sun pacl in sifani grape; kowos ac srakna sifani grape a sun pacl in yok wheat. Kowos ac fah mutkin kain mwe mongo nukewa, ac kowos fah mutana in misla fin acn suwos.

⁶ “Nga fah sot nu suwos misla in facl suwos, ac kowos fah motul ac tia sangeng sin kutena mwet. Nga fah oru in wanginla kosro sulallal fin acn uh, na ac fah wanginla pac mweun we.

⁷ Kowos ac fah kutangla mwet lokoalok lowos: ⁸ mwet limekosr na suwos ac ku in kutangla mwet siofok, ac mwet siofok ac ku in kutangla tausin singoul. ⁹ Nga fah akinseuwoye kowos ac sot in pukanten tulik nutuwos. Nga fah liyaung na ip kunuk ke wuleang su nga orala nu suwos. ¹⁰ Kosrani lowos ac fah arulana yohk, pwanang ac fah oasr wheat ke yac nufon se. Aok

kowos ac enenu in sisla ma lula ke luwen ma meet ah in sakunla acn nu ke ma sasu uh. ¹¹ Nga fah muta inmasrlowos in Lohm Nuknuk Mutual sik, ac nga fah tiana ngetla liki kowos. ¹² Nga fah wi kowos. Nga fah God lowos, ac kowos fah mwet luk. ¹³ Nga LEUM GOD lowos. Nga uskowosme liki facl Egypt tuh kowos in tia sifilpa mwet kohs. Nga kunausla ku se ma toankowosi, ac oru tuh kowos in tia sifil fahsr suwoli.”

*Kaiyuk Ke Sripen Seakos
(Deuteronomy 28:15–68)*

¹⁴ LEUM GOD El fahk, “Kowos fin tia akos ma nga sapkin, kowos ac fah kalyeyuk. ¹⁵ Kowos fin srunga akos ma sap luk ac oakwuk luk, ac kunausla wuleang su nga orala yuruwos, ¹⁶ nga fah kalyei kowos. Nga fah use ongoiya inge nu fowos: kain mas su tia ku in akkeyeyukla, ac folla lun monuwos su ac fah akkunye motowos ac oru moul lowos in munaslana. Kowos ac yoki ima lowos, tusruktu ac fah wangin sripa nu suwos mwetyen mwet lokoalok lowos ac fah kutangkowosla ac kangla ma kowos yukwiya uh. ¹⁷ Nga fah foroht lain kowos tuh in kutangyukla kowos sin mwet lokoalok lowos, ac elos su srungakowos fah leumi kowos. Ac kowos fah arulana tuninfongla, oru kowos ac kaing finne wangin mwet ukwe kowos.

¹⁸ “Ma upa inge finne sikyak nu suwos a kowos srakna tia akosyu, na nga ac fah akyokyelik kalya luk nu suwos pacl itkosr. ¹⁹ Nga fah kote ya nunak fulat lowos an. Ac fah wanginla af, ac facl

suwos ac fah paola ac kekela oana osra. ²⁰ Ac fah wangin sripen orekma upa lowos an, mweyen facl suwos ac fah tia isus fahko, ac sak sunowos ac fah tia fokla.

²¹ “Kowos fin srakna lainyu ac tia akosyu, nga fah sifilpa akyokyelik kalya luk nu suwos pacl itkosr. ²² Nga fah supwaot kutu kosro sulallal nu inmasrlowos, ac elos ac fah uniya tulik nutuwos, kunausla kosro nutuwos, ac oru tuh in mwet ekasriana lula suwos, na inkaneke lowos ac fah wangin mwet forfor fac.

²³ “Mwe keok inge nukewa fin orek nu suwos ac kowos srakna tiana porongeyu, a nuna lainyu, ²⁴ na nga ac fah foroht ac akkeokye kowos in upa liki meet ah pacl itkosr. ²⁵ Nga fah lela in mweuniyuk kowos in tuh kalyei kowos ke kowos kunausla wulela inmasrlosr. Ac kowos fin fahsreni nu in siti suwos in suk moul lowos, nga fah supwaot kutu kain in mas nu inmasrlowos ma tia ku in akkeyeyukla, su ac fah akkwacoye kowos ac oru kowos in filikowosyang nu inpoun mwet lokoalok lowos. ²⁶ Nga fah tulokinya mwe mongo liki kowos, tuh mutan singoul in fah tukeni orekmakin stove sefanna in akmolye flao nukewa ma oan yorolos. Elos fah kitalik nu suwos, ac ke kowos ac kangla nufon tari, kowos ac srakna masrinsral.

²⁷ “Fin ma inge nukewa sikuak tari nu suwos a kowos srakna lainyu ac tia lungse akosyu, ²⁸ na kasrkusrak luk ac fah oru nga in foroht ac sifilpa oru kalya luk nu suwos in upala liki meet ah pacl itkosr. ²⁹ Masrinsral lowos ac fah arulana upa, oru kowos ac fah kangla tulik nutuwos sifacna.

³⁰ Nga fah kunausla acn in alu lowos fin tohktok uh, kunausya loang in kisa mwe keng lowos, ac sisang mano misa lowos nu fin ma sruloala lowos su topla oan infohk uh. Ke nga arulana kwase kowos ³¹ nga fah kunausla siti lowos in mwesri, kunausla acn in alu lowos, ac tia eis mwe kisa lowos. ³² Nga fah kunausla acn suwos in arulana musalsalu, tuh mwet lokoalok lowos su ac utsyak nu we ac fah arulana fwefela ke lupan musalla lun acn uh. ³³ Nga fah use mweun nu fowos ac liskowoselik nu in mutunfacl saya. Acn suwos ac fah wanginla mwet fac, ac siti lowos fah arulana musalla. ³⁴ Na facl sac ac fah engankin yac akitkosr nukewa, ac mongla ke lusenna pacl wangin mwet muta we, mweyen kowos som muta in facl lun mwet lokoalok lowos. ³⁵ Ke lusenna pacl ma wangin mwet muta we, facl sac ac fah mongla ac engankin yac akitkosr nukewa su kowos tuh tia akfalye ke kowos muta we uh.

³⁶ “Nga fah oru tuh kowos su muta in sruoh in arulana tuninfongla, tuh pusren sra sak ma eng uh mokle ac fah oru kowos in sangeng ac kaing. Kowos ac fah kaing oana in ukohk kowos ke mweun, ac kowos fah ikori finne wangin mwet lokoalok apkuran nu yuruwos. ³⁷ Kowos ac fah tukulkul ac atoatoai ke wanginna mwet ukwe kowos, ac kowos ac fah tia ku in tuyak lain kutena mwet lokoalok lowos. ³⁸ Kowos ac fah mwet sruoh ac misa in mutunfacl saya, ac ukumyukla sin acn lun mwet lokoalok lowos. ³⁹ Mwet pu na suwos, su ac painmoulla in facl sin mwet lokoalok lowos, ac fah arulana munasla ke sripen ma koluk lowos sifacna, ac ke ma koluk

lun mwet matu lowos meet ah.

40 “Tusruktu fwinil tulik nutuwos ac fah fahkak ma koluk lalos, ac ma koluk lun mwet matu lalos su tuh arulana likkeke nu sik ac tuyak lainyu, **41** pwanang nga tuh forla lainulos ac eisalosyang nu in sruoh in facl sin mwet lokoalok lalos. Na pa inge, ke fwinil tulik nutuwos uh sifacna akpusiselyalos ac eis tari kaiyuk ke ma koluk ac seakos lalos, **42** nga fah esam wulela luk inmasrlok ac Jacob, inmasrlok ac Isaac, ac inmasrlok ac Abraham, ac nga fah aksasuye wuleang luk in sang facl se inge nu sin mwet luk. **43** Tusruktu, meet liki ma inge ac orek, enenu mwet nukewa su muta in facl sac in wanginla, tuh facl sac fah ku in engankin yac in mongla lal, ac mwet uh fah eis kaiyuk ke elos tuh pilesru ma sap luk ac oakwuk luk. **44** Ac finne ouinge, ke pacl ma elos srakna muta in acn sin mwet lokoalok lalos nga fah tia arulana siselosla ku kunauselosla. Nga fin oru ouinge ac tuh pwanang wuleang luk yorolos uh in tia akpwayeyuk. Nga pa LEUM GOD lalos. **45** Nga ac fah aksasuye wuleang su nga tuh orala yurin mwet matu lalos ke pacl se nga tuh akkalemye nu sin mutunfacl nukewa lupan ku luk, ac use mwet luk liki facl Egypt, in oru tuh nga, LEUM GOD, fah God lalos.”

46 Ma inge nukewa pa ma sap ac oakwuk su LEUM GOD El tuh sang nu sel Moses Fineol Sinai, tuh in ma nu sin mwet Israel.

27

Ma Sap Ke Mwe Kite Nu Sin LEUM GOD

¹ LEUM GOD El sang nu sel Moses ² oakwuk ten inge nu sin mwet Israel. Pacl se sie mwet el kitaung sie pacna mwet nu sin LEUM GOD in akfalye sie wuleang ku, mwet se ma kitakatyang uh ku in aksukosokyeyukla fin moulla sie sin lapan mani ten inge ³ fal nu ke srikasrak ma oakwuki. Lapan moul ma sie mukul su matwa oasr ke yac longoul nu ke onngoul, pa ipin silver lumngaul. ⁴ Fin mutan se, lapan ma kom ac moli uh pa ipin silver tolngoul. ⁵ Fin matwen mwet se oasr ke yac limekosr yak nu ke longoul — ipin silver longoul ke mukul, ac singoul ke mutan. ⁶ Fin tulik ma malem seyak nu ke yac limekosr matwa — ipin silver limekosr ke mukul, ac tolu ke mutan. ⁷ A fin mwet se oasr ke yac onngoul yak nu lucng — ipin silver singoul limekosr ke mukul, ac singoul ke mutan.

⁸ Mwet se ma orala wuleang sac fin arulana sukarsrup ac tia ku in moli lapan mani ma oakwuk inge, na ac fah utuku el nu yurin mwet tol, na mwet tol fah orala sie moul fisrasr kutu, fal nu ke kuiyen mwet sac elan ku in moli.

⁹ Fin wuleang sac ma nu ke soko kosro, su ac wo ac fal nu ke mwe kisa nu sin LEUM GOD, na mwe kite se ma orekla nu sin LEUM GOD uh mutal, ¹⁰ ac mwet se ma orala wuleang sac fah tia aolla nu ke soko na kosro. El fin aolla, na kosro lukwa kewa ac ma lac lun LEUM GOD. ¹¹ Tusruktu wulela sac fin ma nu ke soko kosro ma tia nasnas, su ac tia wo in kisakinyuk nu sin LEUM GOD, na mwet sac enenu in usla kosro

soko ah nu sin mwet tol. ¹² Na mwet tol sac fah orala sie lulan mol nu kac, fal nu ke woiya ku kolukiyen kosro soko ah, na ac fah pa ingan lulan molin kosro soko ah. ¹³ Mwet sac fin ke sifilpa molela, na el fah moli lulan mol sac ac laesla pac ke percent longoul.

¹⁴ Mwet se fin kisakin lohm sel nu sin LEUM GOD, mwet tol el ac fah orala sie lulan moul ma ac fal nu ke woiya ku kolukiyen lohm sac, na ac pa ingan lulan molo uh. ¹⁵ Mwet se ma kisakunla lohm sac fin lungse sifil molela, el enenu in moli moul fon sac ac laesla pac ke percent longoul.

¹⁶ Mwet se fin kisakin sie ipin acn lal nu sin LEUM GOD, molo uh ac fah oakwuk fal nu ke lulan barley ma ac yoki fin acn sac — ipin silver singoul ke kahp in barley se. ¹⁷ El fin ac sa na kisakunla acn sac tukunna Yac in Folokyang sac, na moul na fon ke acn sac ac fah orekmakinyuk. ¹⁸ A el fin kisakin acn sac ke kutu pacl tok, na mwet tol el ac fah motkwala sie lulan moul ma ac fal nu ke pisen yac lula nu ke Yac in Folokyang se tok ah, ac aksrikye kutu molo. ¹⁹ Mwet se ma kisakunla acn sac fin ke sifilpa molela, na el ac enenu in moli moul na fon sac ac laesla ke percent longoul. ²⁰ El fin soenna molela acn sac sin LEUM GOD a el sifilpa kukakin nu sin sienia mwet, na ac wangin suwohs lal in sifilpa moli. ²¹ Ke Yac in Folokyang se tok ah, ima sac ac fah ma lac lun LEUM GOD nwe tok, na ac fah som nu sin mwet tol.

²² Mwet se fin molela ima se ac kisakin nu sin LEUM GOD, ²³ na mwet tol el ac fah orala sie

lupan moul ma ac fal nu ke pisen yac lula nu ke Yac in Folokyang se tok uh, ac mwet sac enenu in molela ke len sacna; na mani kac uh ac ma lun LEUM GOD. ²⁴ Ke ac sun Yac in Folokyang sac, ima sac ac fah folokyang nu sin mwet se la acn sac meet ah, ku nu sin fwil natul uh.

²⁵ Lupan moul nukewa ac fah wi na ma oakwuki tari.

²⁶ Wounse nutin ma orakrak nukewa nuna ma lun LEUM GOD, ke ma inge mwet uh tia ku in kisakin ma inge nu sin LEUM GOD in mwe sang ma orek ke insewowo na lalos. Soko cow fusr ku sheep fusr, ku nani fusr, nuna ma lun LEUM GOD.

²⁷ Tusruktu wounsién soko kosro su tia nasnas ac ku in sifilpa moulla ke moul ma oakwuki tari, wi percent longoul. Fin tia sifilpa moulla, ac ku in kukakinyukla nu sin kutena mwet ke lupan moul ma oakwuki tari uh.

²⁸ Wangin sie mwet fah kukakin, ku sifil moli, kutena ma su kisakinyukyang tuh in ma na lun LEUM GOD nwe tok*— finne mwet se, ku kosro soko, ku acn se. Ma inge ma na lun LEUM GOD nwe tok. ²⁹ Finne mwet se ma kisaiyang tari tuh in ma na lun LEUM GOD nwe tok, fah tia ku in sifil moliyukla; ac enenu in anwuki el.

³⁰ Sie tafu singoul in fahko nukewa ke acn uh, finne wheat ku fokinsak, ac ma lun LEUM GOD.

³¹ Mwet se fin lungse sifilpa molela kutena sin ma inge, el enenu in moli ke moul ma oakwuki

* **27:28** kisakinyukyang ... nwe tok: ma nukewa ma kisakinyuk tuh in “ma na lun LEUM GOD nwe tok” ac fah ma lun God ma pahtpat, na mwet uh tia ku in sifil orekmakin — mwet tol fah enenu in kunausla ku uniya. **27:28** Oek 18:14 **27:30** 27:30–33; Oek 18:21; Dut 14:22–29

nu kac ac laesla ke percent longoul. ³² Kais soko inmasrlon kosro muna singoul nukewa ma lun LEUM GOD. Pacl se ma oekyuk kosro uh, ma soko aksingoul nukewa ac ma nu sin LEUM GOD. ³³ Mwet se ma natu kosro uh fah tia takunla in tuh kosro ma koluk lumah uh solla, ac el fah tia pac aolelik. El fin sang soko kosro aolla soko pacna kosro, na kosro lukwa ah kewa ac ma lac lun LEUM GOD, na ac fah tia ku in sifilpa moliyuk.

³⁴ Pa inge oakwuk ma LEUM GOD El tuh sang nu sel Moses Fineol Sinai, tuh in ma nu sin mwet Israel.

BIBLE MUTAL

**The Holy Bible in the Kosraean language of the
Federated States of Micronesia**

Public Domain

Language: Kosrae (Kosraean)

Translation by: Elizabeth Baldwin

This work is in the Public Domain because the copyright has expired.

2020-10-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

99b9ee8b-e11a-50e3-9551-ad142716d37a